

LÍŠNICKÝ ZPRAVODAJ

DUBEN 2019

Foto: Bohumila Kubátová

ZAPŮJČENÍ PŘÍVĚSU ZDARMA

k nákupu u nás

www.rokal.cz

STAVEBNINY

VETERINÁRNÍ KLINIKA

Well-vet

Vážení klienti,
dne 28. ledna 2019 jsme pro Vás otevřeli novou veterinární kliniku v Mníšku pod Brdy na adrese Na Vrškách 1599, Mníšek pod Brdy.

KDO JSME:

Jsme tým veterinárních lékařů, který je součástí veterinární kliniky Well-vet v Praze (www.well-vet.cz), kliniky s dlouholetou praxí a nespočtem spokojených pacientů nejen v Praze a v okolí Mníšku pod Brdy.

CO NABÍZÍME:

- preventivní ošetření Vašich domácích mazlíčků (očkování, ošetření proti vnitřním a vnějším parazitům, čipování, vystavování pasů, atesty, stříhání drápků atd.)
- interní vyšetření (včetně dermatologie, endokrinologie, gynekologie, urologie, oftalmologie, dietologie atd.)
- chirurgii měkkých a tvrdých tkání
- komplexní stomatologické ošetření
- zobrazovací metody (RTG, sonografie)
- laboratorní diagnostiku (biochemický a hematologický analyzátor – vyšetření krve na počkání, cytologické vyšetření, kultivace, histologie)
- hospitalizace – nezbytná součást každé veterinární kliniky (boxy s vyhřívanou podložkou, kyslíkový box pro dušné pacienty, kamerový systém pro monitorování hospitalizovaných pacientů)
- operační sál s monitorovanou inhalační anestezí

PŘIJÍMÁME NOVÉ PACIENTY I BEZ PŘEDCHOZÍHO OBJEDNÁNÍ!

Těšíme se na Vaši návštěvu!
Tým Veterinární kliniky Well-vet

Dobříšská ulice nad náměstím – pod Špejcharem
Na Vrškách 1599 • 252 10 Mníšek pod Brdy
telefon: 325 533 743 • mail: info@veterinarmnisek.cz

www.veterinarmnisek.cz

ORDINAČNÍ DOBA:

Po 9–12 16–19 • Út 9–12 16–19 • St 9–14 • Čt 8–12 16–19 • Pá 8–12 16–19

Milí čtenáři,

a je tu jaro – magické slovíčko, jen jiné pojmenování pro každoroční obřad znovuzrození, skloňované a taky zobrazované v tisících podobách. Jaro naplňované přísliby druhého kvartálu roku, jaro žlutých narcisů i modrých ladonek jakožto nenápadná oslavobrána u rodinných domků, jaro hrachorů, čičorek, šalvěje či rdesna. Ale taky jaro záhonů, po nudné zimě znovu „osídlených“ svěží zeleninou, i kdyby jí měl být jen prachobyčejný šnytílek čili pažitka pobřežní, které se někde říká luček, dokonce ošlejších menší – v kuchyni učiněný zázrak, který nahradí sůl a ze 100 gramů zelených stvolů bychom „vydolovali“ celé jedno deko vitamínu C.

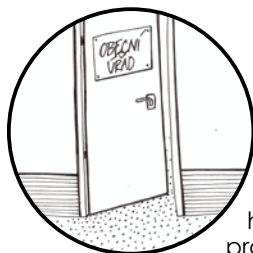
Definitivně jsou za námi šedivé týdny odpočívající přírody i čekání na otevření zbrusu nového školního pavilonu. Upomínkovou tiskovinu k jeho slavnostnímu otevření jsme si vám dovolili věnovat jako malý bonus k tomuto vydání zpravodaje.

Vaše redakce, která vám přeje aspoň ždíbec toho, co zbylo z tradičních Velikonoc – koledníkům vrchovatě vajec, a nám dospělým? Inu – každý den je přece co slavit...

ZÁVAZNÁ UZÁVĚRKA LETNÍHO VYDÁNÍ LÍŠNICKÉHO ZPRAVODAJE JE 31. KVĚTNA t. r.

(PŘÍSPĚVKY ZASÍLEJTE VÝHRADNĚ NA ADRESU: lebl.zd@seznam.cz)

PO TOMTO DATU NENÍ TECHNICKY MOŽNÉ ZAŘADIT JE DO AKTUÁLNÍHO ČÍSLA!

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych vás pozdravila v letošním roce poprvé ze stránek líšnického zpravodaje. Nový rok jsme odstartovali otevřením nového školního pavilonu, které proběhlo v pátek 25. ledna.

Jako upomínku tohoto slavnostního dne jsme připravili brožuru, která je přílohou tohoto vydání zpravodaje.

Pár dnů nato (9. února) následoval 1. ročník Líšnického plesu, který se ale díky absenci sálu v Líšnici konal v sousedním Klínci, v Hospůdce na Farmě. Tam i zpátky jsme se dopravili autobusem zapůjčeným od obce Čisovice, za volantem s profesionálním řidičem z povolání - naším líšnickým sousedem z Vandrlice.

Kapela hrála naprosto skvostně a celý sál byl téměř od prvních tónů naplněn krásně oblečenými tanečníky a tanečnicemi. Dobrého jídla a pití bylo spoustu a soudě dle reakcí zúčastněných se ples opravdu moc povedl. Věřím, že nám taneční nadšení vydrží, protože příští rok v únoru si ples znovu zopakujeme!

Zbytek února a v březnu jsme se věnovali nepříliš příjemným, avšak nutným záležitostem - vyúčtováním dotací, žádostem o nové, kontrole hospodaření obce a ukončení účetního roku 2018. Máme to úspěšně za sebou a nyní se opět můžeme, kromě naší běžné agendy, věnovat přípravě dalších společensko-kulturních akcí, kterých jsme pro vás, ve spolupráci s místními spolky, v letošním roce nachystali opravdu mnoho...

Hana Navrátilová
starostka
Foto: Zdeněk Lebl

LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE

Líšnický zpravodaj • Duben 2019 • Čtvrtletník vydává obec Líšnice (www.obeclisnice.eu)

Příspěvky přijímáme na adrese: lebl.zd@seznam.cz nebo osobně na obecním úřadě. Jakékoli přetiskování textů či obrazových materiálů je povoleno pouze s písemným svolením vydavatele i autora. Přesná pravidla pro uveřejňování příspěvků najdete na webu obce:

www.obec-lisnice.eu/zpravodaj. Právo rozhodnout o jejich otištění si vyhrazuje redakce zpravodaje.

Přijem inzerce na adrese: inzerce@mirsa.cz.

Redakční kruh: Miloslav Humhal (šéfredaktor), Zdeněk Lebl (výkonný redaktor), Tomáš Fiala, Mgr. Hana Hrazdířová, Ing. Ondřej Hrazdíra.

Grafické zpracování a tisk: mirsa.cz.

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 19173. Náklad: 400 ks.

Toťo číslo vychází v dubnu 2019, následující v červnu t. r. (závazná) uzávěrka je 31. května.

NA CO SE TEDY V NEJBLIŽŠÍ DOBĚ MŮŽEME TĚŠIT?

Neděle 21. 4. 2019 od 15 hodin – velikonoční malování vajec a pletení pomlázek v hasičské zbrojnici na návsi.

Vrátíme se k velmi úspěšné předvelikonoční akci, kterou v letošním roce pro nás zorganizuje Spolek KULÍŠ a Matky na tahu, nově vzniklé uskupení líšnických maminek. Přineste si s sebou vajíčka, která si na místě budete moci obarvit a zároveň nazdobit různými technikami. Mezi tím si děti, chlapci a muži budou moci venku uplést pomlázku. Vše potřebné bude na místě za dobrovolný příspěvek. Bude-li se vám chtít a budete mít nějaké přebytky velikonočních dobrot, přineste je také s sebou, určitě o ně bude dobře a rychle postaráno 😊.

Úterý 30. 4. 2019 od 17:00 hodin – pálení čarodějnic u rybníka Spálený mlýn.

Moc děkujeme manželům Kulhánkovým, kteří nám nabídli možnost Pálení čarodějnic u nich u rybníka uspořádat. Spoluorganizátorkami akce jsou Matky na tahu, které připraví pro děti různé soutěže a zajistí pro ně zábavu. Na místě si budete moci za dobrovolný příspěvek koupit pivo, limo, víno, cider, buřty a pečivo, nebo si přineste něco svého. K dobré náladě nám zahraje část hudebního uskupení Fotr a kolektiv a popřípadě i další nadšení muzikanti.

Středa 1. 5. 2019 od 14:00 hodin – výlov pstruhů z rybníka na návsi.

Již potřetí se nadšení rybáři a rybářky poťkají u rybníka na návsi, aby prověřili své rybářské schopnosti. Rybník bude opět naplněn živými pstruhy, které si následně po ulovení budete moci ugrilovat a pak si na nich pochutnat.

Sobota 18. 5. 2018 od 15:00 na návsi - Burza výpěstků a první líšnický Blešák

Ženy 50+ a Matky na tahu ve spolupráci s obcí společně připraví již tradiční Burzu výpěstků, na které si se svými sousedy můžete opět

směnit nebo prodat své zahrádkářské přebytky a zároveň proběhne tzv. „Blešák“, na kterém si zase budete moci vyměnit nebo ostatním nabídnout věci z půdy, kůlny nebo komory, které vám doma překážejí, ale určitě by ještě někomu jinému mohly udělat radost. Zúčastnit výměnných obchodů se může každý, kdo má ostatním co nabídnout.

Pátek 24. 5. od 14:00 hod. do 22:00 hod. – sobota 25. 5. od 8:00 hod. do 14:00 hod – Volby do Evropského parlamentu

Není-li vám lhostejné, kam bude Česká republika dále směřovat a jak bude fungovat v rámci Evropské unie, přijďte volit. Podrobnější informace najdete dále ve zpravodaji.

Sobota 8. 6. 2019 – Hry bez hranic v Čisovicích

Již sedmý ročník regionálních Her bez hranic proběhne na fotbalovém hřišti v Čisovicích. Bližší informace uveřejníme na webových stránkách obce, až je od pořadatele dostaneme.

Sobota 22. 6. 2019 – Dětský rybářský den u rybníka Spálený mlýn

Manželé Kulhánkovi a Spolek přátel rybníků vás srdečně zvou na 5. ročník dětského rybářského dne. Bližší informace budou zveřejněny na plakátech a webových stránkách obce začátkem června.

Také na podzim připravujeme další akce, ale o těch zase příště.

Vážení čtenáři, na závěr mého úvodního slova bych vám chtěla popřát krásné jarní dny plné pohody a sluníčka. Hezké prožití velikonočních svátků a plno sil do následujícího období. Ať vás neskolí „jarní únava“.

Hana Navrátilová
starostka

Čerstvá zpráva aneb Poděkování brigádníkům

V sobotu 6. dubna proběhla jarní brigáda na úklid obce. Chtěla bych moc poděkovat všem brigádníkům, kterých přišlo více než 60, za velkou pomoc, kterou ocení hlavně naše životní prostředí. S podívem jsme doslova zírali na věci, které se v Líšnici nebo v jejím bezprostředním okolí našly. ..

(hn)

RETROKUKÁTKEM čili

V TAKOVÝCH TŘÍDÁCH UŽ SE NEUČÍ...

POZNÁMKA K OTEVŘENÍ ŠKOLNÍHO PAVILONU

Hana Navrátilová

Autoři přiložené brožury, vydané k otevření nového školního pavilonu mě požádali, zdali bych ve zpravodaji mohla uveřejnit text mého proslovu, který při této příležitosti zazněl. Vzhledem k nařízení EU, neboli GDPR, zde nebudu uvádět konkrétní osoby, které měly na této stavbě nějaký podíl. Všem jsem již osobně poděkovala. Tito lidé vědí, že se stali nezapomenutelnou a nedílnou součástí celého projektu.
Níže tedy upravený a zkrácený text:

Vážené dámy, vážení pánové, děkuji vám, že jste přijali pozvání na dnešní slavnostní otevření našeho nového školního pavilonu. Cesta k němu byla trnitá, ale dnes, když stojíme v těchto krásných prostorách, vím, že to stálo za to.

Školství má v naší obci již více než třisetletou tradici. Ne vždy však byla škola naplněna dětmi, všichni místní si asi pamatujeme dobu, kdy jsme měli pouze 2 prvňáčky. Ta doba je však dávno pryč a nyní se potýkáme s opačným problémem, kdy nemůžeme přijmout všechny děti, které k nám každoročně chodí k zápisu, a to nejen do školy ale také do školky.

TAM, KDE BARVY MAJÍ ZELENOU

Zdeněk Lebl
Foto: autor

Sedím v domě na návsi u líšnického rybníka, ve stavení s velkým a dosti netypickým půlkruhovým oknem, které už samo o sobě cosi napovídá. Proti mně popíjí jasmínový čaj ta, jejíž pohled se zdá být neúprosný. Ale jen do chvíle, než se otevrou pomyslná člověčí vrátka a ona se usměje a doširoka rozevře vnímavé oči, připravená vzpomínat. Ale i když se dnes **Kazi Jůzová** ponejvíc vyjadřuje barvami a štětcem, ani její zpověď si nezakládá na konturách nalajnovaných při pojmenování toho či onoho... Naopak nad jejími slovními i výtvarnými kompozicemi je cítit ruka sekýrmaistra, který pevně určuje spád myšlenky a – čtenáři prominou – nechává si do toho moc kecat. Ale o tom už umění bývá nejméně.

Tohle je diptych čili dva obrazy na skládačku a ten teď půjde na mou druhou letošní výstavu, která bude v Rezidenci pro seniory RoSa ve Střelnické ulici v Praze 8-Kobylisích. Mají tam úžasnou chodbu se stropním osvětlením, a je to tak velký výstavní prostor, že tam snad „vymístím své sklady s obrazy“ ... a není v nich toho málo, já jsem totiž hrozně produktivní.

A do takovýchhle skládaných „věcí“ se pouštím proto, že jsem limitovaná tím, co se mi vejde do fabrie. Jinak si musím zjednat převoz, a to jsou značné náklady. Želobu mám velké obrazy, se kterými tím pádem nemůžu na žádnou výstavu, aby mě nezruinovala jejich přeprava.

Kdysi, když jsem po celé republice jezdila jako redaktorka jednoho časopisu, byla jsem nucena taky fotit. K tomu jsem vyfasovala pro mě úplně neznámý foťák, ale nejen to – snímky jsem se naučila i sama vyvolávat...

V dnešní době, kdy se neobejdeme bez digitálních fotoaparátů, notabene i těch zabudovaných do mobilů či tabletů, třebaže to není zas tak „strašně dlouho“, pro většinu mladých lidí působí pojem vyvolávání svičkových filmů jako komická ozvěna z dávnověku.

Při vyvolávání se totiž film nejdřív ponořil do roztoku vývojky, přičemž se na něm objevily tmavé skvrny stříbra, zatímco světlem nezasazené stříbrné atomy zůstaly beze změny. Následoval takzvaný přerušovač, potom ustalovač a nakonec smáčekdo. Zkrátka to byl malý domácí porod a spousta práce a času...

Hlavně jsem se snažila, aby ty snímky byly akční, takže jsem třeba zaznamenávala lidi při práci. Když se například opravovala stará budova Národního divadla, velkou měrou se na tom podíleli kameníci, což byl nádherný objekt pro focení. Při stavbě Nové scény ND, kam se na obklady dovážel zelený kubánský mramor *serpentin*, fotky střídaly rozhovory s architekty, ale ani takové reportáže nebyly statické. Popudem k takové akčnosti mých prací bylo prohlášení jednoho známého, který mi řekl, že nejvíc oceňuje, když se vyfoří tekoucí voda a je vidět, že opravdu teče...

A právě tady voda stříkala ostošest, protože některé ty kamenické úkony – zejména při řezání kamene – se bez vody prostě neobejdou!

Od mejdanů k fotoobrazům

Když jsem se pak od tohoto dělnického oboru vzdálila, našla si mě kultura, ponejvíc rozhovory pro různé časopisy. Dokonce jsem se jednu dobu profesně pohybovala na stejných místech jako Halina Pawłowska v televizním pořadu *V žitě*, takže jsem „chodila“ po těch různých mejdanech a rautech...

A když jsem i s tím přestala, pustila jsem se do fotografování přírody. Ale chtělo se mi jít ještě dál, takže mě zaujalo dělat takzvané fotoobrazy, kdy jsem fotky do určité míry upravovala pouze barvou. Pokusničila jsem i s „hudebními“ fotkami z beatových koncertů, které se neobejdou bez spousty světla. Z toho vznikaly abstraktní, a přitom

malebné kousky, a ty jsem nazvěšovala až do formátu, kdy se dají tisknout na tapety coby dizajnové obrazy. To mě hrozně bavilo. Jenže to vedlo do slepé uličky, protože se jedná o kamarády s architekty, abyste takové práce prosadil, a pak – odešel mi počítač, s kterým jsem všechny tyhle věcičky uměla. Nakonec mě napadlo: proč bych vlastně tohle všechno neměla zkusit malovat?

Zárodek výtvarničiny

Začalo to tak, že mě shodou okolností a náhod přizvala jedna výtvarnice, abych podpořila její batikované šaty mýma foťkami. Tam se jako třetí vystavující objevila malířka z Německa, která učila na

grafické škole a sama léta letoucí malovala, nesmírně zajímavá umělkyně, a ta kupodivu snad všechno, co já fotila, malovala. Měly jsme úplně stejný pohled na svět a stejné objekty, které nás zaujaly pro tvorbu. Takže to byl před patnácti lety můj první nástřel, že bych mohla zkusit malovat.

Skok z rušné společnosti k rodinnému krbu

To byla doba, kdy jsem věděla, že se musím dostat mezi lidi, protože když jsem přestala oficiálně pracovat a dodělávala poslední profesní zakázky, prakticky jsem neměla styk se společnostmi. Víte – to byl takový šok a ten jsem zprvu uvítala, společností a komunikací s lidmi doslova přejedená. Ono tvářit se, že jste v jednom kuse „oukej“, zejména neustálé návštěvy celebritních večírků mě šilené a bezmezně unavovaly.

Kromě plesových fotek na Žofíně bylo žádoucí nahrávat rozhovory těch rozjuchaných párů, nebo –

já, která o řadě sportů neměla ani páru, chodila fotit sportovní hry a zpovídala jejich účastníky... Sice dobrý..., přece jen to byla práce, jenže jsem toho najednou začala mít dost!

To už jsme byli s manželem v Líšnici. A já tu vlastně „osiřela“, věnovala

Jedno z mých prvních zátiší. Chtěla jsem, aby vypadalo tak trochu starožitně. Kromě ovoce a zeleniny jsou tam i dvě mušle.

A tady jedno z velkých pláten. Jmenuje se Křeslo pro hosta a malovala jsem ho vloni v jarním horku přímo na zahradě. Plátno bylo vystavené na Kampě v tzv. Domečku, to je naproti Medě Mládkové. O vernisáži přišel jeden starý pán, co si zapomněl nechat načepovat pivo, zato byl z toho obrazu nadšený. Vyprávěl, že se teď nedávno vrátil z nemocnice a tenhle obraz v něm umocňuje nadšení ze „znovuzrození“.

se zahradě, „lepila“ polorozpadlý barák – dost jsem vystavěla sama, a to byl právě ten moment, kdy jsem si řekla, že už musím mezi lidi. Ale jak začít? Všechny kontakty po těch letech přerušené, staré adresy ani telefonní čísla známých už taky moc neplatily... Tak co teď?

Myslela jsem, že se zcvoknu...

Coby! Přihlásila jsem se do několika výtvarných kurzů a to byla senzace!!! Jestliže mně některé připadaly šíleně drahé, já se přihlásila třeba na smaltování a za ty tři „smaltovací“ hodiny jsem se do toho úplně zbláznila. Všechny potřebné pomůcky jsem si opatřila, včetně vaříče z bazaru, a nasmaltovala jsem pár šperků a náušnic, které mi dodneška známí obdivují. No a od smaltu jsem zase zběhla k *timu*, což je taková plastická hmota, z níž se modeluje a pak se to vaří.

A tak jsem uvařila zase nějaké šperky.

Až jsem se konečně dopátrala malířského kurzu, řekla si – to je jedinečný, půjdu tam na měsíc, navíc je tam zrovna sleva, a rovnou se zeptám, jak se maluje olejem. Mě nezajímala nějaká teorie, akademické postupy, kdy se učíte malovat od píky. Prvopočátek a smysl toho byl, že jsem své pocity chtěla vyjádřit barvami, a nechtěla jsem si do toho zvenčí nechat zasahovat.

No jo – jenomže přišlo překvapení spočívající v tom, že mě stejně nutili tužkou nebo uhlem kreslit židli... Já myslela, že se zcvoknu. Zkuste si malovat židli tak, aby stála nohama na zemi a měla plochu, která leží. Takže naprosto realisticky a geometricky se učíte zaměřovat se na parametry, dívat se, aby ten předmět správně stál v prostoru.

A takhle se začíná ve všech malířských kurzech a já si kajicně uvědomila, že to patrně nejde pominout, samozřejmě k mému utrpení...

Hrdě jsem byla přesvědčená, že tohle jsou úkony, které hravě zvládnu

Zátíší s obrovskými cibulemi. Jak mě to napadlo? Můj spolužák ze střední začal hospodařit na restituované půdě, má višňový sad, velké záhony s jahodami a taky mě obdaroval vynikající cibulí a několik jich bylo tak velikých, že jsem to nikdy neviděla. Staly se modely na několika mých zátíších.

– a nezvládla!

Umět se dívat a pak si dát třeba panáka

Doma jsem si stavěla štokrleta rovně i „naštorc“, tužkou je zkoušela malovat, ale bylo to odporný a nebavilo mě to. Měla jsem ale jednu učitelku, která na nějaká striktní pravidla kašlala, nestála u mě a nebrala mi tužku z ruky jako jiní lektori. Přišla jen a povídá: „Podívej, vždyť ta židle má špatně držadlo.“

No a co mám teda dělat? „Především si to špejlí poměřuj, ale co je nejpodstatnější – musíš se naučit dívat!“

Takže od tohoto kurzu a potom i následujících jsem si uvědomila, že pro každého, kdo se chce něčemu podobnému věnovat, je nejdůležitější umět se dívat. Renomovaní malíři malují třeba tři hodiny denně, pak si sednou, dají si pivo nebo něco ostřejšího, možná si i zapálí cigáro a hledí na to, co za ty tři hodiny namalovali. Potom jdou k tomu dílu, tu a tam něco přidělají nebo opraví a tak si s tím obrazem hrajou třeba měsíc a pořád ho sledují, než je hotov.

Odbočka proti času aneb malování jako dar

Ptáte-li se, jestli to ode mě bylo nadšení či záměr, nebo jsem v sobě chtěla objevit nějaký talent, musím upřímně říct, že jsem se cítila zklamaná, protože jsem žila v domnění, že mám větší talent, než ve skutečnosti mám.

Ještě když jsem chodila do práce a pak sama začala tvořit, redigovat, už tehdy jsem cítila, že je ve mně něco, co musím pustit ven! Něco jako seberealizační vlož, které se mi v dosavadních profesích nedařilo realizovat. Já vůbec neměla potřebu tvořit do zásoby, do šuplíku, jak se mezi námi novináři říká, takže jsem svou tvorbu zredukovala na zakázky. V praxi to vypadalo tak, že jsem cosí napsala a běžela to nabídnout redakci. Takže já nikdy nepsala vyložené pro radost. Zkrátka jsem hledala uplatnění, které by mě mohlo živit, a můj životní cíl byl ten, abych si pořídila domeček se zahradou. Hlavně vypadnout z pátého patra bez výtahu, notabene z přišerného místa naproti smíchovskému nádraží.

...jenže já dělala věci, které mě bavily, ale psát knihu, aniž bych si byla jistá, že jí někdo odebere, vydá, tak do toho jsem se rozhodně nepouštěla.

Pro ilustraci – dohodla jsem se s geniálním mimem Jaroslavem Čejkou (*kdo by neznal jeho proslulou scénku, v níž imitoval slepici*), ale protože se nenašel nakladatel, sešlo z toho.

Ale spolupracovala jsem s televizí, psala pohádky pro rozhlas a to mě uspokojovalo. I tak člověk musel zdlouhat zeď známostí, a když zjistil, že ty svoje „věci“ nemůže umístit, že neprorazí skrze ten přesycený trh, přestala jsem se tam prostě cpát. Psát už jsem vůbec nechtěla a tím pro mě tahle etapa skončila.

Dívka se zlatými hady. To je taková náročnější kreace. Obraz s příběhem, který si ale každý, koho zaujme, musí sám dosadit.

Koník je islandský pony, shetlandský hřebeček. Našla jsem ho na nějakém obrázku a zlákal mě roztomilostí. Lidé se občas podivují, že jsem to asi přehnala s tou čupřinou na hlavě. Ale nepřehnal. Je to takový frajřík!

Červený kůň naopak uhnul barvou. Baví mě někam uskočit od normálu...

Růžová krajina s růžovou vodou... V náhlém hnutí myslí jsem zkoušela malovat na plátno akvarelovou technikou. Hodně ředěná barva s efektem zapíjení do sebe. Správně se používá speciální akvarelový papír.

Dívka se psem. Malovala jsem na nešepsované plátno, to znamená nijak neupravené, nenaimpregnované, aby se využil efekt rozptížení barev.

To už je letošní - Dívka s deštníkem. Zase jsem někam uhnula. Moje dívky a ženy jsou každá novým experimentem. Děším se manýry, s každým novým obrazem zase hledám.

A tady je budoucí obraz. Kočky mě fascinují. Představuju si, že namaluju velké plátno - samá kočka...

Takhle skicuju, v tomto případě koně a zase koně...

Sedlčansko, krajina mého spolužáka, kde má višňový sad a pěstuje jahody a také cibuli.

Obraz zatím nemá název, zato se hodně leskne.

Jak jsem k tomu psaní pocítovala až zášf, vzala jsem si pak navíc druhé zaměstnání a to mě totálně vyčerpalo. A to byl právě ten impuls, který mě přivedl na myšlenku, že se musím něčím zabavit. Takže se oklikou znovu dostávám k malování, které přišlo jako dar.

Úsměvná (?) intermezza

Mezitím jsem si navrhla, jak bude po rekonstrukci vypadat náš líšnický dům, namalovala podobu zahrady, vystavěla terasy, schody a schůdky, kamenný krb, poskládala mozaiky. A co jsem si vymyslela, taky osobně dovezla a donesla na hřbetě, pokládala dlaždice i linolea, zkrátka se realizovala pomocí nápadů, i fyzicky. Ale jak býval domek mimo provoz, vařivala jsem venku na jednováříči. Jednou na něm přes noc zůstal zbytek polívky v hrnci, ráno přijdeme, hrnec obrácený na zemi, tak jsme ho nadzdvihli a pod ním byl ježek, který přišel ochutnat... Jenže horší to bylo s kunou, která u nás pobývala tři roky a v ateliéru mi vycupovala všechen

teplotně izolační materiál, než jsme ji vypudili elektronickým zařízením, co ji umí odehnat zvukem.

Inspirace?

S oblibou maluju zahradu, kvetoucí třešeň..., náš dům, velice ráda kočky – právě se chystám namalovat „dav koček“. Koně? Ty místní jsem fotívala, ale koně vůbec jsou pro mě zvláštní kapitola. Stalo se, že po mé výstavě přišla kamarádka – ty máš na obraze tak krásného koně, znám paní a ta by pro syna-koňáře chtěla koupit nějaký koňský obraz. Milá paní přišla, prohlédla si různé zpodobněné koně, ale ofrňovala se – patrně chtěla koně à la fotka. Mě se to tak vnitřně dotklo, že mě to nakoplo a od té doby hodně maluju právě koně. A víte, že je v tom jeden oříšek? Když se totiž díváte na fotku, nepřijde vám to, ale když koníka malujete v běhu, je to dost náročné, protože mají tak propletené končetiny, že každý řekne – von má nááký divný nohy...

Na co paletu?

Jenom po domě mám rozvěšených pětadvacet tematicky odlišných obrazů, protože pro mě je podstatná barva a změna témat. Já se vždycky pro něco nadchnu a pak z toho nemůžu vystoupit. Takže jednu dobu jsem jak umanutá malovala portréty, nato zas takové předměty, které mají příběh, pak zase snová plátna a tak pořád něco nového.

Zátíší s ovocem a konvicí. Pracovní název je Cézannovské zátíší. Tento francouzský malíř, otec moderního umění, ovlivnil mnoho umělců. I já se mu kořím!

a tohle je Václavák, trošku to byl problém, ale zmákla jsem to. A tady autoportrét. Ten obrázek kytaristky se vám líbí? To jsem byla na koncertě našich a italských konzervatoristů a tam se na pódiu najednou zjevila tahle neskutečná dívka s tenoučkýma dlouhýma nohama a v bohaté

Obraz má dost odvážný název, myslím si: Měla blbě kecý, tak skončila v kleci.

Moje zahrada, moje kočka

Ateliér je hlavně světló, fůra barev a - malířka

Srdečně Vás zveme na vernisáž obrazů

Kazi Jůzové

V duchu optimizmu aneb Jsme šťastní, krásní a stále mladí

v pondělí 6. května 2019 od 17:00 v Galerii RoSa

Centrum RoSa
Střelničná 1680/8, Praha 8
www.centrumrosa.cz

Výstava potrvá do konce července

Otevřeno denně od 10 do 20 hodin

Z vernisáže výstavy ve vinárně s galerií U Posledního soudu
Foto: archiv

růžové sukni, která hrála úžasně. Vyfotila jsem si ji - a když jsem obraz vystavila v jedné kavárně pod Vyšehradem, už se na něj nedostalo žádné prestižní místo, takže visel poměrně nenápadně v úzké chodbičce. Ale stalo se, když jsem výstavu likvidovala, že v kavárně byli i hosté z ciziny - ti sem

chodí často - a jak jsem obrazy přenášela do auta, vyběhla mladá Japonka, prohlížela je už uložené v kufru auta a kytařka ji nadchla. Chtěla ji koupit, že pro ni do týdne přijde. Bohužel k tomu kdovíproč nedošlo, ale velice mně to zaimponovalo!

Autorská výstava obrazů
Kazi Jůzová

19.3.-1.5. 2019

vinárna s galerií
U Posledního soudu
Jagellonská 8 Praha 3

A tady, v sousedství zeleně, za atypickým půlkruhovým oknem, které samo o sobě navozuje působivý artefakt, bychom našli ateliér coby kuchyni, kde se vaří umění

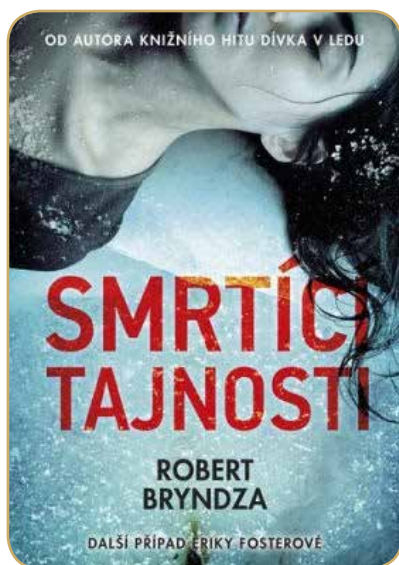

VÁŽENÉ LÍŠNICKÉ ČTENÁŘKY A ČTENÁŘI, RÁDA BYCH VÁS SEZNÁMILA S NĚKOLIKA ZBRUSU NOVÝMI TITULY VE FONDU NAŠÍ KNIHOVNY.

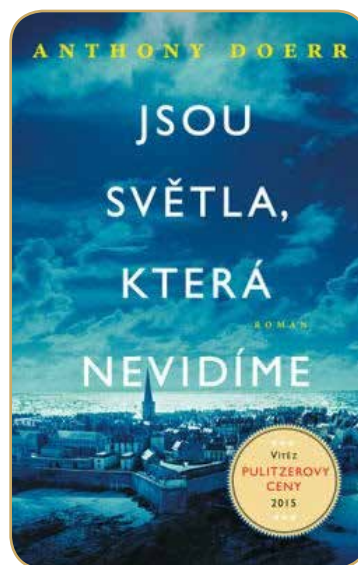
Helena Žbánkova

Pro milovníky dobrých detektivních románů vyšel již šestý od **Roberta Bryndzy** s názvem **Smrtící tajnosti**, opět s hlavní vyšetřovatelkou Erikou Fosterovou.

Jednoho mrazivého rána nalezne po probuzení matka svou dceru v kaluži krve a zmrzlou na malé předzahrádce. Kdo mohl provést takovou věc – zavraždit oběť na prahu jejího vlastního domu, ještě k tomu na Štědrý večer? Po posledním, velmi bolestném případě se Erika Fosterová cítí zranitelná, ale nakonec se rozhodne, že se ujme i tohoto vyšetřování. Jakmile začne pracovat, objeví zprávu o útocích ve stejné,

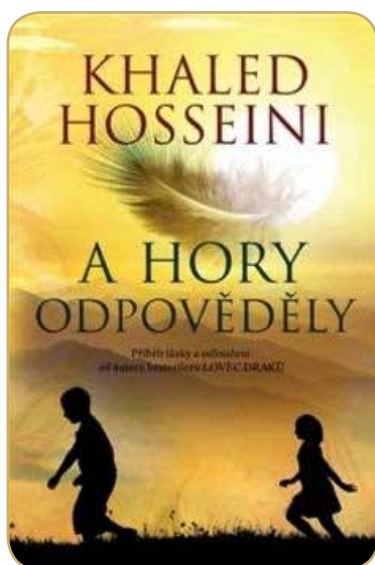
dosud poklidné čtvrti Londýna. Všechny spojuje jeden detail – oběti byly napadeny černě oblečenou postavou s nasazenou plynovou maskou...

Novým titulem je také román **Anthony Doerra - Jsou světla, která nevidíme**. Děj se odehrává během 2. světové války ve Francii.

Marie-Laure prožívá s milujícím otcem spokojené dětství v Paříži. Život jí však postaví před první těžkou zkoušku, když v raném věku oslepne. Tehdy ještě netuší, že má před sebou další, mnohem obtížnější zkoušky. Němci obsazují Paříž a Marie s otcem jsou nuceni uprchnout, musejí opustit své dosavadní jistoty a vydat se za nejasnou vidinou bezpečného útočiště. Je ale možné najít takové místo v rozbořeném Evropě? Zvláště když s sebou Mariin otec nese nebezpečné tajemství? V německé hornické kolonii vyrůstá sirotek

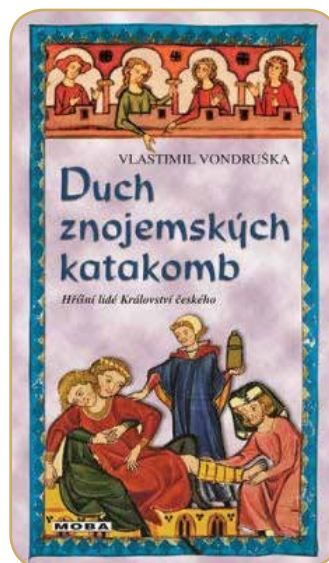
Werner, toužící po jiném osudu než jaký mu byl předurčen. Chce přijít na kloub všem záhadám, které jej obklopují, fascinuje jej věda, technika. Jeho přirozené talent a samozřejmost, s nímž je schopen opravit každé rádio, nezůstanou nepovšimnuty. Zajistí mu místo na elitní vojenské akademii pro Hitlerjugend – stane se z něj specialista na odhalování odbojových aktivit. Werner, který si je stále více vědom nelidských důsledků své inteligence, se nakonec při pátrání po odbojářích dostává i do Saint-Malo. Blíží se chvíle osudového setkání...

Ráda bych upozornila na román afghánského autora žijícího v USA **Khaleda Hosseiniho - A hory odpověděly**. Ten se v něm opět vrací do rodného Afghánistánu, ale zavede nás i do Paříže či Kalifornie. Vypráví příběh sourozenců rozdělených v dětství. Abdullah vyrůstá v chudobě afghánského venkova a nepřestává toužit po ztracené sestře, zatímco Pari, která zapomněla, že kdy měla nějakého bratra, vychovává bohatá rodina v Kábulu a Paříži.

Na pozadí téměř šedesáti let dramatické afghánské historie se odehrává příběh lásky, ztrát i obětí. Je lepší být odtržený od rodiny než trpět bídou? Co mohou či mají udělat bohatí pro chudé? Jak silná jsou rodinná pouta a jaké následky mají naše rozhodnutí? Na tyto otázky hledá Hosseini v mistrovském vyprávění odpověď. Sejdou se ještě někdy Abdullah a Pari?

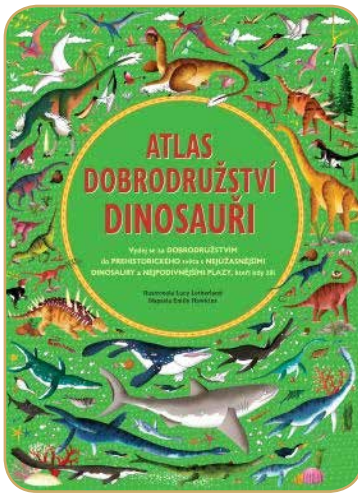
Sejdou se ještě někdy Abdullah a Pari?

Pro milovníky historických detektivních příběhů **Vlastimila Vondrušky** je určena jeho poslední kniha **Duch znojemských katakomb**.

Oldřich z Chlumu přijíždí spolu s panošem Otou jako jeden z vyslanců českého krále do Znojma, kde se koná jednání o smíru mezi moravskou a rakouskou šlechtou. Vše je předem dohodnuto a jde jen o to, aby se ochota ze smíru veřejně potvrdila. Purkrabí znojemského hradu proto očekává spíše dvorskou slavnost než ostrou půtku vyslanců. Jenže hned druhý den zmizí jeden z mladých českých šlechticů. Je to o to víc znepokojivé, že o čtyři roky dříve tu stejně nevysvětlitelně zmizel jeho starší bratr. K dovršení všeho se duch staršího bratra objeví přímo na hradě a pak zmizí v tajemných katakombách, jimiž je město pod zemí doslova protkáno.

jeví přímo na hradě a pak zmizí v tajemných katakombách, jimiž je město pod zemí doslova protkáno.

A pro naše dětské čtenáře jsem vybrala **Atlas dobrodružství - Dinosaurů**. Tato kniha je pro každého mladého milovníka dinosaurů skutečnou pokladnicí. Najde v ní 30 detailních výpravných ilustrací společně s mapami nálezů fosilií a posouvajících se světadílů. Dobrodružství může začít!

Příjemné chvíle nad knížkou – ať už jakoukoliv - přeje každému, kdo nás v knihovně navštíví, H. Ž.

KDYŽ SIS TO VYMYSELEL, TAK TO MÁŠ NA STAROST, ČILI POJMENOVÁNÍ ULIC PODRUHÉ

Říká se, že boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Existuje ovšem i řfenomén, který funguje stejně jistě, ale mnohem rychleji. S jeho bleskurychlou účinností jsem měl co do činění v okamžiku, kdy jsem na jednání zastupitelstva znovu otevřel otázku pojmenování ulic v naší obci.

Oč se jedná – vzhledem k růstu obce a imigraci nových obyvatel (vím, mohl jsem použít jiný výraz, například stěhování, ale určitě by nepřitáhl stejnou pozornost) a s přihlédnutím na rozdělení Líšnice na tři oddělené části je čím dál tím složitější nalézt hledanou osobu, zejména když se jedná o nového souseda. Pro zásilkové služby, návštěvy, ale i pro sanitní vozy nebo hasiče je těžké dojet na správné místo. Informace „U Skřivánků hoří“ je málo platná, když nevědí, kde přesně Skřivánkovi bydlí a volající nezná ani číslo domu. Pojmenování ulic by tento problém vyřešilo rychle, elegantně a jednoznačně.

Řada lidí se ovšem pojmenování ulic brání v obavách, že by to jim samotným přineslo komplikaci v podobě nutnosti vyřídít si nové doklady. Vtip je v tom, že **pojmenování ulic žádné podobné povinnosti nepřináší.**

Nový občanský průkaz (nikde jinde adresa uvedena není) si musí člověk vyřídít, jen když změní adresu trvalého pobytu. **Ale ne když trvalý pobyt zůstává stejný a jen byla pojmenována předtím bezjmenná ulice.** V takovém případě si doklady (zcela bezplatně) vyřídít může, ale nemusí. Stávající údaje ve stávajících dokladech jsou nadále zcela korektní a platné. Místo trvalého pobytu v registru obyvatel ČR je totiž vedeno pod referenčním číslem (pro zajímavost adresní bod mé vlastní adresy v registru je Kód: 25322796, Y: 752484,50, X: 1063750,13) a to se pojmenováním ulice nezmění.

Totéž platí i pro firmy. Jediný, kdo s tím má práci, je obecní úřad, který do online aplikace zadá nová jména ulic. Do všech ostatních databází a registrů se tyto údaje propíší automaticky. Nikdo nemusí nic měnit, o nic žádat, nic platit.

Tuto zkušenost mají i naši sousedé v Černolicích, kteří své ulice pojmenovali před pár lety. Skoro polovina občanů Černolic, včetně životní partnerky černolického starosty, má dodnes staré doklady bez uvedení jména ulice. A nikdo s tím neměl sebemenší problém.

A nyní zpět k úvodu o božích mlýnech. Když jsem s tímto bodem přišel, dostal jsem za úkol zjistit, jaký je pohled Vás, lidí bydlících v Líšnici, na možnost pojmenování ulic. Což tímto činím – vážení a milí sousedé, odpovězte prosím na anketu na webových stránkách obce (www.obeclisnice.eu), zdali s pojmenováním ulic souhlasíte. V případě, že budete této myšlence nakloněni, bude svolána veřejná schůze, na které celou věc společně probereme.

Doplňující otázky

Možná Vás v této souvislosti napadají i další otázky pokusím se na ty předpokládané odpovědět.

- 1. Kdo určí jméno ulice?**
Odpověď: Jméno si zvolí sami obyvatelé dané ulice. Pokud žádné nenavrhnou, navrhne jim nějaké zastupitelstvo nebo obecní úřad a oni budou mít možnost jej schválit nebo zamítnout a zvolit jiné.
- 2. Může být jméno ulice jakékoliv?**
Odpověď: V podstatě ano. Registr nehledá ani pravopis, takže jméno může být napsáno i nestandardně. Názvy ulic schvaluje zastupitelstvo obce.
- 3. Skutečně si nemusím vyměnit občanský průkaz?**
Odpověď: Skutečně nemusíte. Ale můžete, pokud chcete mít i v občance adresu kompletní.
- 4. Mám firmu, živnostenský list, řidičský průkaz, účet v bance a podobně, komu musím změnu nahlásit?**
Odpověď: Nikomu. Údaje se automaticky aktualizují ve všech registrech. Nemusíte si vyřizovat žádné nové průkazy nebo jiné dokumenty.
- 5. Kolik mě to bude stát?**
Odpověď: Nic
- 6. Nebudu mít problém s doručováním doporučených dopisů?**
Odpověď: Ne, nebudete, vaše stávající adresa je nadále platná.
- 7. Vážně nemůže dojít k žádným komplikacím?**
Odpověď: Na blbce může člověk narazit vždycky, takže i v tomto případě, ale při korektním jednání všech úřadů a institucí k žádným komplikacím nedojde.

Anketa

Jaký je váš názor na možnost pojmenovat ulice v Líšnici?

Souhlasím/spíše souhlasím/je mi to jedno/spíše nesouhlasím/nesouhlasím

Dalibor Matušinský

V NEDĚLI NE!

Ted nemám na mysli nepříliš povedený řecko-americký film o tom, kterak prodejná děva polepšila amerického mravokárce, i když můj záměr může být vnímán jako podobně choulostivý. Vlastně jediné, co mají tato dvě témata společné, je ona neděle.

Já chápu, že lidé mají přes týden spoustu práce, důchodce nevyjímaje. A že tráva pořád roste, ve dne v noci, až ji někteří citlivější jedinci slyší. A že anglický trávnik má normovanou výšku 3,527 cm.

Ale upřímně, fakt je nutné sekat ho v neděli?

Ne, není. Nalijme si čistého vína, jen málokdo z nás má tak velký trávnik, aby jej sekal celé hodiny a nestihl to během týdne. Spíš se nám po návratu z práce moc nechce. Zkusme to – v neděli nesekat. Trávniku to neublíží, přírodě to pomůže (zeptejte se ekologů, pro ty je krátce střížený trávnik synonymem pro poušť zbavenou života) a volný čas můžeme věnovat něčemu jinému. Inspirovat se lze třeba hlavní dvojicí v úvodu zmíněného filmu. Život přináší i jiné radosti, nežli je sekání trávniku, věřte mi.

Dalibor Matušinský

Foto trávy: archiv

MEDVĚD CHLUPATÝ, MASOPUST BOHATÝ

Slavnostní předávání klíče od obce je klíčové

Luděk Žůrek
Foto: Karel Žbánek

Medvěd, myslivec, bába s nůši, drábové. Tyto a další tradiční i netradiční masky byly k vidění při masopustu, který v roce 2019 připadl na sobotu 2. března. Za zmínku stojí poznamenat, že ten letošní, pravidelně pořádaný Sbohem dobrovolných hasičů Líšnice, byl jubilejní, dvacátý.

Masopustní veselí začalo v právě poledne společnou fotografií přítomných masek a slavnostním převzetím klíče od obce. Ten masopustu propůjčila paní starostka, která mu tímto předala vládu nad obcí a to až do úterní půlnoci před Popeleční středou. Popeleční středa už znamená začátek půstu, na což ale ve chvíli, kdy vycházel početný masopustní průvod, nikdo z přítomných ani na chvíli nepomyslel. Vždyť právě tento den je ten nejsprávnější den pro to, aby se všichni mohli veselit, den kdy si všichni chtějí ještě užít dobré jídlo i pití.

Nutno říci (a sám jsem to viděl na vlastní oči), že masopustní průvod byl opravdu pestrý.

Už před zahájením průvodu se sešlo na návsi přibližně 80 masek a postupně se připojovaly další a další. Těžko říci (a nechtěl bych být v roli soudce, který by měl rozhodnout), jaká z masek byla nejhezčí. Každá z nich přispěla svým dílkem k pohodě v průvodu, každá z nich byla vytvořena s láskou a pečlivostí. Velice si to ceníme a rád bych tímto poděkoval všem, kteří do vytvoření masky vložili své úsilí i svůj um. Potěšitelné také je, že se zúčastnily i početné skupiny maskar ze sousedních obcí. Namátkou jmenuji hosty z obcí Klíнец, Jílovitě, Čisovice, ale třeba i z Bratřínova a dalších, což je známkou toho, že líšnický masopust si získal za ta léta již jistou prestiž a lidé se sem rádi vracejí.

Co neodmyslitelně patří ke koloritu líšnického masopustu je masopustní průvod, který se vine od domu k domu, po celé vesnici. Čelo průvodu (masopustní starosta s klíčem od obce, medvěd s myslivcem a další masky) vchází do každých otevřených vrátek, kde proběhne vítání s hospodářkou či hospodářem („Hospodář! ať se daří, přišli jsme k vám mladí, staří ...“).

Již léty osvědčená masopustní kapela zahráje u každého domu písničku, a je velkou ctí některé z maskar si s hostitelem či hostitelkou zatančit. V jednotlivých chalupách je masopustní průvod vítán různými dobrotami, lahůdkami, či panákem nějaké kořalíčky. Velmi si vážíme toho, jak se jednotliví hospodáři na masopust pečlivě připravují. V mnoha domech si již za léta vybudovali renomé tím, že podávají na masopusta nějakou svoji typickou unikátní pochoutku. My už například předem víme, kde rostou na stromě jitrnice, kde pečou výborné kremrole či párečky v županu. Nelze však jmenovat všechny kulinářské kousky, každý z nich je skvělý a jedinečný.

Avšak nejen masky tvoří pestrost průvodu. Jsou to samozřejmě i lidé v civilu, kterých se také (již tradičně) zúčastnil poměrně velký počet. Přišli si užít masopustní atmosféru, pobavit se, popovídat si se známými. Jim (a nejen těm) je vždy k dispozici šatlava, která kromě příjemné a rychlé obsluhy, nabízí i masopustní občerstvení. Šatlava letos prošla rekonstrukcí, aby v novém hávu byla připravena důstojně podpořit jubilejní dvacátý ročník. Co také jistě stojí za zmínku, jsou zabijačkové dobroty, které byly zpestřením pro účastníky průvodu. Jitrnice, jelita, tlačěnka a další zabijačkové dobroty byly k dispozici na návsi již během odpoledne, dlouho předtím než zde masopustní průvod ukončil svoji pouť.

Co říci závěrem? Skončilo to tak, jak mělo. Medvěd byl zastřelen, jaro může přijít. Dvacátý ročník líšnického masopustu se stal již minulostí a my si přejme, ať tato krásná tradice pokračuje i mnoho dalších let. A vy? Nenechte si o něm jen vyprávět, přijďte si ho příští rok užít!

Masopustní průvod začal před hasičskou zbrojnicí a prošel celou vesnicí

Dětské maskary si to užily naplno

Muzika hrála, zpívala. Bez ní by to nešlo

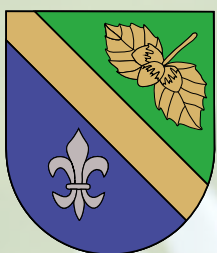
Právě dozrály jitrnice a jelita. Majitel nám sazenice stromu nechtěl dát

Tančilo se na ulici i ve dvorech

Svatba dvou mladých lidí na závěr masopustu proběhla důstojně

Medvěd padl. Jaro může přijít

V LIŠNICI SE MNOŽÍ BLECHY

A proto i sem dorazila móda bleších trhů. PRVNÍ ROČNÍK SE BUDE KONAT NA LIŠNICKÉ NÁVSI UŽ V SOBOTU 18. KVĚTNA OD 10 DO 13 HODIN. K čemu trh s harampádím, když máme dnes všeho dostatek? Cílem je vyhnout se zbytečným nákupům, zbytečným odpadkům a zbytečnému plýtvání. Pro druhého harampádí, pro druhého poklad. Současně se koná i další ročník burzy sazenic a výpěstků. Síly spojily Ženy 50+ a Matky na tahu.

Na jaře se všechno nese ve znamení lehkosti. Svlékáme těžké kabáty, držíme detoxikační diety, slibujeme si, že vyběhneme s větrem o závod aspoň jednou týdně, plánujeme dovolené pro odlehčení mysli a mnoho domovů zasáhne jarní úklid. Cílem jsou skříňe, které se konečně dají zavřít, poličky, ze kterých nic nepadá, a knihovny, v nichž přesně víte, co kde najít! Ale známe to všichni – co s tou hromadou věcí, které je škoda vyhodit?

„Suvenýry“, na které padá prach

Bývají to nevhodné dárky, unáhlené nákupy, vzpomínky na velká předsevzetí. Možná vás stálo dost sil se vůbec rozhodnout je vyhodit. Možná váháte. Často majitele těchto věcí mrzí, že je nedokážou nebo nechtějí využít. Ubrus v barvě, kterou nemáte rádi, ale dala vám ho milovaná tetička. Nová cyklistická helma – leč nemáte kolo. Šaty za super cenu, do kterých jste nikdy nezhubli. Nebo i sazeničky těch úžasných rajčat, které tak pěkně rostou, ale na vaše záhony se už nevejdou. Bývají to němé výčitky špatných rozhodnutí, plánů nebo plýtvání. Necháváme je doma, překládáme z místa na místo a nic z toho.

Stačí se na to ale podívat z jiné strany. Komu by to mohlo udělat radost? Co třeba drahým sousedům a jejich známým? A proto bleší trh, první lišnický. Seženete tu naprosto vše, co potřebujete, a ano, i to co nepotřebujete. Sběratelé něco do sbírky, motoristé náhradní díly, čtenáři knihy staré i nikdy nečtené. Také nábytek, bytové doplňky, kuchyňské potřeby, sazenice i květiny. Ale i všemožné trefky, které je lidem líto vyhodit. A nekupte to, když je to tak levný! Nebo i zadarmo.

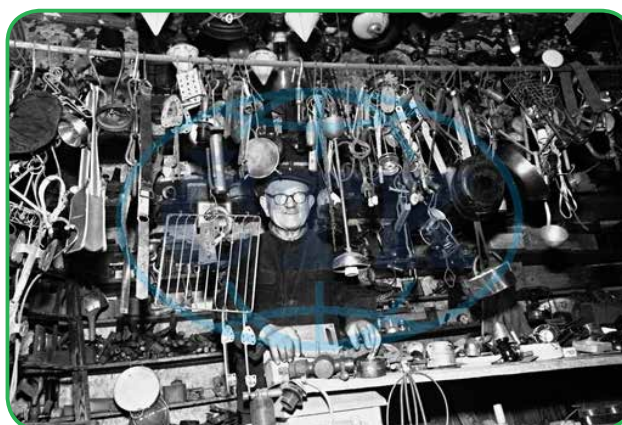
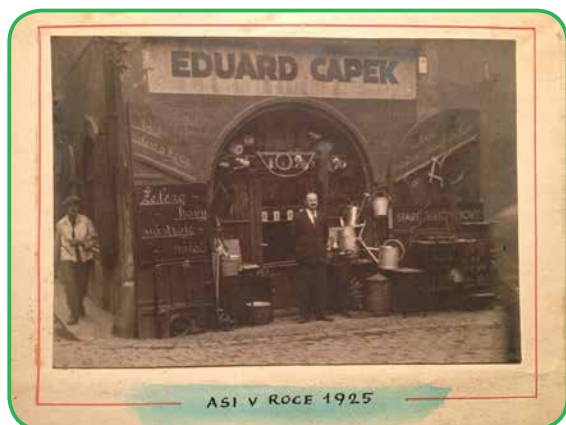
Za pár šupů i zadarmiko

Naší novinkou jsou i stánek **HADRÁRNA** a **knižní stánek**. Je k dispozici těm, kdo mají doma navíc pár pěkných kousků oblečení (hlavně věci velikosti S – sražené) nebo knih, rádi jim dají šanci na nový život, ale kvůli těm pár kouskům se prodejcem na „blešáku“ stát nechtějí. Všechno zde nabídnuté je zdarma. Zákazníci jednoduše přijdou a buď zde nějaký oděv či knihu odloží, nějaký si odnesou nebo vymění. Věci, které zůstanou, půjdou na charitu a do knihobudek. Prodávát tu může každý a naprosto cokoliv (jen své tělo a rodinné příslušníky raději ne), za symbolické ceny i zadarmo. Stačí jen deka či stůl, kde své artefakty vystavíte. Rozmanitost zboží je nepřeborná. Poklady z půd, sklepů, garáží a dětských pokojíků – jedním z našich cílů je totiž konečně donutit naše děti pročistit si svá doupatka a naučit je tak rozdělit věci na důležité a nepotřebné, ohodnotit je, spočítat zisky, prostě vyzkoušet si, jak skutečně obchodovat. Vítání jsou prodejci, nakupující i tišší pozorovatelé, protože když si nic nekoupíte, odnesete si alespoň pěkný zážitek. Vstup volný, občerstvení zajištěno a pro děti připravena tvořivá dílnička místního e-shopu pro nejmenší **Moje vybavička**.

18.5.
10 – 13 hod
Lišnice –
náves

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA
LIŠNICKÝ BLEŠÍ TRH
A
BURZU SAZENIC

Proslulý ve-
tešnický krámk
pana Eduarda
Čapka v Týnské
uličce na Starém
městě pražském,
kam nejen mnozí
z nás, ale doslova
fůra nostalgje-
chtivých turistů ze
všech koutů světa
choďvala pro onu
romantiku nezbyt-
ných zbytečností,
které však měly ne-
vyčísitelnou cenu
starých časů...

Těšíme se na Vás!

Ženy 50+ a Matky na tahu

(více informací získáte na e-mailu matkynatahu.lisnice@gmail.com nebo na tel. č. 775 606 365)

Foto: archiv

LAMPIONOVÝ PRŮVOD SE SVĚTLUŠKOU

Start průvodu u líšnické školy. Cílem bylo rozcestí u kamene – památníku na bitvu u Líšnici, která se nikdy nekonala. Líšničáci byli prostě vždy samý žert a špás.

Líšnice slavila 17. listopad

Dominika Rýparová

foto: archiv Matek na tahu

Přívod pestrobarevných lampionů, světelná stezka odvahy, kvíz znalostí o naší historii, prskavky, česká hymna i malý ohňostroj, to všechno patřilo k podzimním oslavám 29. výročí sametové revoluce. Líšnické **Matek na tahu** s podporou obce i školy uspořádaly podvečerní akci pro děti i jejich rodiče.

I když dnešní nejmladší generace ani mnozí rodičové pád komunismu nezažili nebo si ho nepamatují, je pořád velmi důležité připomínat si, že svoboda, ve které dnes žijeme, není rozhodně samozřejmostí a že bychom si ji měli bedlivě hlídat. Za téměř třicet let ušla česká společnost velký kus cesty, a i když má dnešní politická situace do ideálu daleko, vážit si musíme i toho, že s ní můžeme otevřeně nesouhlasit.

V září plápolajícího ohně

Mohlo by se zdát, že děti z toho přeci ještě nemůžou mít rozum, ale už jen to, že je **17. listopad** důvodem k oslavám a radosti, je dobrým základem pro to, aby z nich nevyrostlo pokolení, kterému je všechno jedno.

V pět hodin, kdy už na Líšnici padala tma, se na parkovišti za školou sešlo na čtyřicet dětí a ty se vydaly za zářivým pozadím světlušky Petrušky. Cílem byl pamětní kámen bitvy, která se tu nikdy nestala. Z dálky už bylo vidět plápolající oheň i světelnou stezku vedoucí daleko do polí. U kamene se děti seřadily a postupně v malých skupinkách putovaly samy podél skleněných lucerniček až k místu, kde na ovčí kůži obklopená tisíci světýlek seděla moudrá světluška. Malým dětem vyprávěla o Václavu Havlovi, rodičům dávala záladné otázky. Kdo zadaný úkol splnil, vrátil se zpátky k ohni se světelným náramkem a malou odměnou.

Kdo měl chuť, mohl si teď opéct buřtu či dva, zahřát se horkým čajem nebo si popovídat se sousedy. O dětech, řemeslnících, nových receptech nebo jen o tom, jak moc mu miznou prsty. Ještě než se líšničtí rozutekli domů, dostaly děti prskavky a dospělí odpálili krátký ohňostroj.

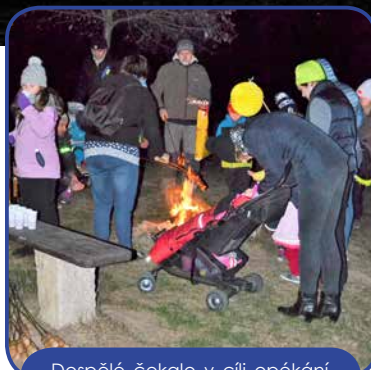
Hymna na cestu domů

Na závěr si všichni sborově zapívali státní hymnu a krátce po sedmé hodině se promrzlí na kost vydali na cestu ke vsi.

Navzdory škarohlídkým předpovědím můžeme jen s radostí oznámit, že během akce nikdo nesešel z cesty, neshořel žádný lampion, nedošlo k odcizení žádných předmětů, odtržení jakýchkoliv částí těl při pyrotechnické vložce, dokonce i děti se rodičům vrátily v plném počtu a zdraví. A to byla už dávno tma jako v pytli a mrzlo, až praštělo. My se totiž v Líšnici máme už dneska lépe než zítřka! Nebo včera. Nebo tak nějak.

U kamene čekala na děti světelná stezka. Jakmile se semtřelo, dovedla je světlá svíček až ke kouzelné světlušce.

Dospělé čekalo v cíli opékání buřtů a horký čaj, který za ledového listopadového večera opravdu přišel vhod.

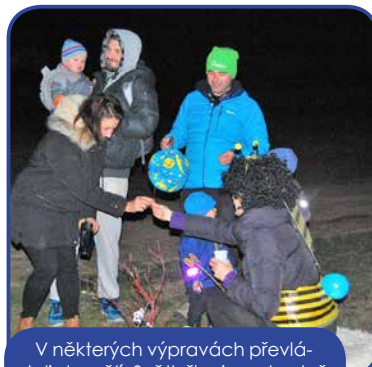
Lampionový průvod dorazil už za úplné tmy. Ještě pár minut na přípravu a děti se můžou samy vydat k cíli. Jen je udržet na startu!

Světluška měla praktický i symbolický význam. Provedla děti opravdu temnou Líšnicí bez nehod i traumát a symbolizovala světlo na konci totalitního tunelu.

Pro ty nejmenší bylo velkým úkolem už dojít na konec stezky. Se světluškou si popovídali o 17. listopadu, vyzvedli si malý dáreček a prskavku a vydali se zpět ke kameni.

V některých výpravách převládali dospělí. Světluška je rozhodně nešetřila a museli zapěť státní hymnu. Ti vzpurní i se slovenskou částí.

Ukořistěné prskavky udělaly u ohně spoustu radosti. Některé děti si došly i pro nášup. Prskání bavilo prcky i školáky.

V KRAJINĚ, KDE VODNÍCI POVĚSILI ŽIVNOST NA HŘEBÍK

Už už to vypadalo, že letošní zimě se k nám nechce, ale nakonec ukázala drápký i u nás, v „Podbrdí“, kde byla až dosud vlažná, nekulí milosrdná. Že v tomhle ročním období z některých komínů ruku v ruce s kouřem řádí takzvaný tichý zabiják oxid uhelnatý, jakžtakž stoupající vzhůru, na to jsme si ještě zvykli. Ale jakmile tam někde Nahore, u svatého Petra přepnou na bezvětrí - podle Beaufortovy stupnice na rychlost větru ne větší než dvacet centimetrů za vteřinu, takže se ten čoud valí mezi domy a na plicích nám dělá rotyku, to je snad lepší vzít nohy na ramena a pryč někam do lesů... A proč ne třeba do dolního Posázaví? Vždyť je to skoro „za rohem“, takže pohodový výšlap pod patronací mrazíku můžeme uskutečnit tam, kde řeka Sázava opouští Benešovsko a přibližuje se Vltavě.

Jednadvacátého ledna před sedmi lety, když jsme tudy šli poprvé, hashrmanský otecko i se svým synkem Třebšínkem ještě pobývali vedle sebe skoro v neporušené „vodníkovitosti“. Jenže čtěte dál - na konci se z obrázků dozvíte, jak to s nimi vypadá teď...

Zdeněk Lebl a Miloslav Humhal
Foto Z. L.

Všechno, co musíme na začátku tohoto putování udělat, záleží v tom, jestli jsme zapřisáhlí pěšáci, nebo nám zas tak nevadí využít rodinné přibližovaadlo na čtyřech kolech. Avšak ultra neoblomní vyznavači pěších výletů se rovnou pustí po žluté turistické značce do Bojova, kde jim hned za kolejiemi po pravé straně zůstane nádražní Hostinec u Součků, který pamatuje řadu svobodomyšlných víkendových obyvatel nedalekého údolí stínů, co po sovětské okupaci roku 1968 dali přednost životu v Kanadě či USA. Dodnes tam na počest pro ně posvátného místa organizují automobilovou Rallye Bojov... Protože jsme s osadníky solidární, vykoučíme pravou a po zelené turistické značce nás po překročení potoka z obou stran doslova obejmě les. Natolik vpravo, že už je víceméně skoro za námi, jsme nechali nejvyšší zdejší kopec Babku, která se nadmořsky vyšplhala do výšky 397 metrů.

Suché stromy dávají domov řadě živočichů

Kolem lesního rybníka pod Hvozdnicí se podél nemnoha chat pusťme vlevo po cestě, a ta se po kilometru a něco nedaleko blízké hájovny stýká s jinou cestou, jež by nás dovedla na Řeřichový vrch (368 m n. m.) v lese zvaném Na Haběrně. Tam však nepůjdeme, zato pořád po zelené, podél vykotlaných švestek a jabloní, kterým sice čas ubral na kráse, ale tím líp slouží jako bezpečný úkryt i hnízdiště rozličným zástupcům ptáčích i hmyzí říše. Že se už stejně jako my pořádně těšíli na jaro, dávají hlasitě znát. Teda aspoň ti ptáci...

Jakmile učiníme vlevo v bok na asfaltku spojující Hvozdnici s Měchenicemi, jen se tak „štrejchneme“ o krajní stavení vsi Sloupu, součástí blízké Davle, půjdeme deset minut a pak na křižovatce zahne doprava. Abychom u městyse spatřili legendární pohled na Sázavu vlévající se do mohutnější Vltavy, musela by být silnice o nějaký ten metr vyšší. Obdobnou fo-

Vystoupíš-nastoupíš - tady se věru ranní gulášovky nedočkáš...

tografii, jaká kdysi nechyběla v žádném vagoně žádného vlaku, co jich u nás jezdívalo, bychom pořídili z nedalekého vršku, ale dostat se k němu přes navzdory mrazu tu a tam rozbahněné pole by mohlo mít neblahé následky. Davle nás přivítá bytelně zaplacenými rodinnými domky jakési mini-čtvrtě Račany a dolů z kopce už se prokličkujeme značenou cestou. Tak to bychom měli první způsob, kterak dosíci kýženého východiště dnešního ryze turistického dne.

Čisovice byly cihlářská „velmoc“

Pokud se ještě tak trochu cítíme být „za pecí“ a jsou to pro nás první jarní kilometry, nasedneme na líšnické autobusové zastávce - pro starousedlíky „za kovárnou“, která zde stála ještě před několika lety - na „třistaosmnáctku“ a ta nás svezde na Zbraslavské náměstí. Odtud do Davle co chvíli jezdí linky č. 338, 360, 361 či 390. Tam se dopraví i ti, kteří se možná zbytečně obávají, že jejich znavené údy budou na zpáteční cestě vyžadovat služby domácího dopravního prostředku. Ráno tedy před říteckým mostem odbočí na Čisovice, které si kromě pohledu z okna zaslouží trochu historické pozornosti. Staré pergamény zmiňují rok 1037, když přemyslovský kníže Břetislav I. odevzdal benediktinskému klášteru, založenému v roce 1000 při soutoku Sázavy s Vltavou na Ostrově u Davle, vedle jiných majetků také včelaře z Čisovic. Samotná ves vznikla na místě

vykáčeného tisového lesa, kteréžto stromy jí údajně daly původní název Tisovice.

Pro zajímavost připomeňme, že tenhle stále-zelený jehličnatý strom je téměř celý jedovatý. A to i jeho dřevo... I proto pod ním nevyrostе tráva ani prašivka.

V obci bývala bohatá ložiska cihlářské hlíny a ještě roku 1939 tu stály čtyři cihelny. Největší z nich, „panská“, produkovala ročně až 120 tisíc cihel. Vida - jak

by se při dnešním stavebním boomeru, kdy se na materiál čeká i půl roku, cihličky hodily...

Dvě české legendy: „Plastic“ i Žizka

A jedeme dál - přes Bratřínov (o němž jsme v posledním zpravodaji psali rovněž v rubrice *Tip na výlet*), Bojanovice s dominantní kaplí sv. Františka Serafinského z Assisi z roku 1879, která se mihne za okny. Ale troufneme si tvrdit, že daleko intenzivněji, ba přímo divoce vstoupila tahle vesnička do historie, když tu v místní hospodě 21. února 1976 odehrála svůj osudový koncert legendární, komunistický režimem pronásledovaná undergroundová kapela The Plastic People of the Uni-po policejní razii už byli všichni muzikanti na čele s uměleckým šéfem Martinem Jirousem, přezdívaným Magor, ve vazební věznici.

Profičme Hvozdnicí při vrchu Žizkov, což napovídá, že tady pravděpodobně tábořili husiti, ale jestli tu s nimi byl i sám jednooký vypalovač kostelů, klášterů, hradů i tvrzí, není prý historicky doloženo.

Davle křtěná Vltavou i uzeninami

Následující vesničku Sloup, o níž jsme psali už v pěší variantě, vlastně

Už jste viděli takovéhle přístavací dráhy pro ptáky?

Davelský most „u Remagenu“

Obrozující rok 1968, který se snažil povolit komunistické otěže, mezi jinými kumštýři přivedl do naší země americké filmaře, aby zrovínka v Davli objevili jediný evropský exemplář podobající se německému mostu u Remagenu (jak se ostatně jmenoval válečný film), kde se odehrála jedna z posledních bitev 2. světové války.

Bylo to 21. srpna, přesně v den zvolného vpádu vojsk varšavské smlouvy: vrcholné scény na davelském mostě byly v plném proudu, a pak se stalo něco typicky ruského. Západácké tanky, džípy i děla s výraznými bílými hvězdami posloužily Brežněvově soldatesce, lačné zkrotit údajnou kontrarevoluci, k nestoudným lžím o tom, že jsou u nás Američané - aby tu demontovali socialistické zřízení - a na dovršení všeho tím (ti Rusáci) ospravedlňovali svou nestydatou a pro nás tragickou invazi! A vedle řady podobných primitivních výmyslů takové zprávy „dokládané autentickými fotografiemi“ vytrubovali do světa.

Nešťastným filmařům nezbylo než snímek dotočit v náhradních exteriérech v Německu a Itálii.

Od raně barokního, dnes vesele zářícího hřbitovního kostelku sv. Ludmily v Kamenném Přivoze se spustíme k mostu přes řeku Sázavu

Železný most v Davli je fotogenický, i když se tu nic nefilmuje

Davle

V červeném štítě ve zlaté míse obrácená hlava sv. Jana Křtitele je obklopená zlatou svatozáří s jedenácti paprsky. Kdy Davle tento znak obdržela, se neví, ale byl odvozen z opatského znaku zdejšího Ostrovského kláštera.

Snad úplně poprvé ji zmiňuje zápis spojený se založením benediktinského kláštera sv. Jana Křtitele roku 999 na ostrově při soutoku Sázavy a Vltavy český kníže Boleslav II. Přestože je Davle pravděpodobně staršího původu než klášter, ke kterému náležela jako jedna z 31 osad a vsí, bere se toto datum za rok, kdy lze poprvé historicky prokázat její existenci. Ve druhé polovině 13. století upoutalo okolí soutoku pozornost nálezy zlata. Historie Davle je nerozlučně spojena s plavením dřeva, voroplavbou i ostatní plavbou po Vltavě a Sázavě.

V novodobých dějinách se stal nejznámějším plavecký spolek Vltavan, jenž vznikl v roce 1897. Vltavané ze společné pokladny podporovali nemocné nebo práce neschopné druhy, vdovy a sirotky, pořádali a dodnes pořádají plesy a za dlouhou dobu své činnosti byli u všeho, co se v obci dělo.

Tak hurá přes řeku po starém davelském mostě, jenž ze vzpomínek vstoupil do legend, proslulých drsnou skutečností, takže onen bojový pokřik vůbec není samoučelný.

sotva zaregistrujeme, a jsme zase v Davli, nejlépe na parkovišti vedle supermarketu Coop, sotva pár metrů od vltavských vod, obohacených o příběh zlatonosné Sázavy.

Nějak nám od rána vytrávil, že? Však taky v Davli máme mimořádnou příležitost spolknout něco chutného a kvalitního. Na davelském náměstí totiž mají prodejnu řeznictví a uzenářství U Dolejších a dát si na svačinu třeba takovou neošizenou sekanou z jejich vlastní, po celé zemi vyhlášené výroby, znamená být tak trochu i po obědě...

Výpravčí na slepé koleji...

Pár desítek metrů od filmového „Remagenu“ už na nás čeká železniční stanice a začíná nádražní hospůdkou. To je taky jediné zařízení, které dosud funguje. Romantiku výpravčího v červené čepici, s plácačkou a pišťalou, kterou posílal vláčky do dále, tak tu nám želbohu České dráhy odsunuly na slepou kolej, respektive do ajzboňáckého zatracení, odkud není návratu. A paní pokladní s nalačkanými nehty, která se pokaždé tak usmívala, propána, kde ta je? Nikde ani živáčka, celý ten domeček včetně čekárny, kde se dalo ohřát u uhlových kamen, byla-li venku „kosa“, je zavřený! Inu – postaru nelze žít, zpívali soudruzi blahé paměti – nyní přece žijeme v digitální době, takže si klidně mrzni, moderní člověče...

Ale zanechme – aspoň my, co jsme byli odkojeni „párou“ – sentimentálního hroužení se do historie. A hele! – Regionova, mašinka

Posázavský pacifik

No jasněže mu dali jméno pravcově zaměřené trampové, lidově nazývané čundráci, náruživí čtenáři americky westernově laděných sešitů Rodokapsů, kteří se tak aspoň o víkendech cítili být Západany. Slávou dotýkající se hvězd slinul Posázavský Pacifik ve 20. a 30. letech minulého století, když jím za dobrodružstvím

vyrážely „mraky“ cestujících, že ani dvanáctivozové soupravy dřevěných vagonů třetí - tedy nejhorší vozové třídy vlaků jezdících v přepravní špičce - nestačily... Někteří z trampů se odmítali cpát v přeplněných vagoncích a raději se vyšplhali na střechy nebo „cestovali“ na náraznicích vozů. Za Davlí začíná okouzující, dokonce rozkošný úsek Posázavského pacifiku do Jílového u Prahy, zprovozněný v roce 1900. Mezi dvěma tunely byl u Jílového vybudován v letech 1898-1899 jeden z našich nejvyšších kamenných železničních mostů - Žampach - nesoucí jméno podle blízké osady, dlouhý 109,33 a vysoký 41,5 metru.

Nejvíc si Posázavský pacifik i s Žampašským mostem užijeme při takzvaných nostalgických jízdách historickým vláčkem
Foto: Posázaví o. p. s.

a vagon v jedné „osobě“ už přijíždí na druhou kolej – však jich tu Davelští víc ani nemají. A my se konečně můžeme oddat nevšedním půvabům na trase legendárního Posázavského pacifiku.

Country krajina jak z Jacka Londona

Za okny defilují zvučná jména Petrov, Pikovice, Luka pod Medníkem, jako vystřižená z bible někdejších i současných osadníků, kteří mnohdy původní boudy – jak svá víkendová obydlí nazývali – časem přebudovali na rodinná sídla, do nichž se k staru uchýlovali coby penzisti.

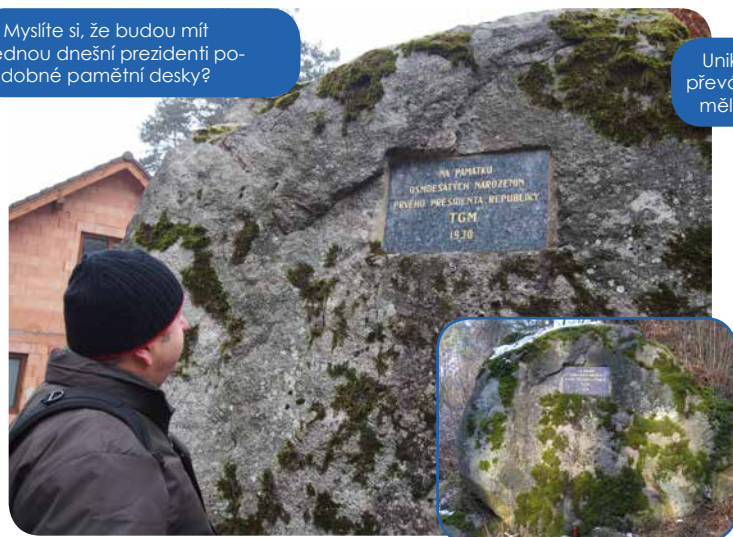
Pod námi bychom spatřili vysoké násypy, jinde si vláček razí cestu hlubokými skalními zářezy, zatímco o kus dál nás od pádu do hlubokých údolíček chrání bytelné kamenné opěrné zdi, zatímco tunely nechají na čas zmizet krajinu i s fotogenickou řekou Sázavou.

U Včelního Hrádku trať opustí její tok, který až dosud kopírovala, a jako by se přes nedalekou Boží skálu, jež to má se svými 413 nadmořskými metry do nebe – pravda – ještě daleko, chtěla podívat do Jílového, udělá zajiždku. Pak se však pokorně kolem rybníka Na Losích vrací doprava, aby nám v zastávce Kamenný Přívoz, kde vystoupíme, žlutozeleným vláčkem zamávala.

Masaryk byl jako skála

Kdo si bez nádražní budovy, třebaš prfávě, vlakovou zastávku neumí

Myslíte si, že budou mít jednu dnešní prezidenti podobné pamětní desky?

Unikátní technickou památku žampašský most vztýčili převážně italsí dělníci, kteří s výstavbou podobných viaduktů měli bohaté zkušenosti

Jak roztál sníh, jsou sázavské vody vcelku nasycené...

... zato v létě trčely nad hladinu kameny, které vesnici daly jméno

představit, v Kamenném Přívoze zažije premiéru, protože tu skutečně dohromady žádná není. Jen obří kmeny na vedlejších kolejích, a hlavně to, co turista hledá – rozcestník cest – a ten mu oznámí, že do vsi s „kamenným“ přívlastkem to má půldruhého kilometru po červené.

Umrzlou trávou chroupající pod nohama mineme bedlivého, ale na rozdíl od nevychovaných čoklů, co bezdůvodně štěkají na všechno a na všechny, tichého a vznešeného pejska podobného huskymu. Mezi chatami se klikatí asfaltová silnička až k obrovskému balvanu, na němž je pamětní deska s nápisem: „Na památku prvního prezidenta republiky T. G. M. 1930“.

Kostelíčku tam na kopci...

V povznesené náladě, vždyť jak se říká – od Božího rána - zlatavé slunce přechází oblohou a víc než sněhem či jinovatkou obalené

jehlíči zahřívá naši duši, si vykračujeme dál. Málo platné – jen pozvolna se prodlužující dny s námi cvičí a prověřují naši odolnost podléhat zádumčivým, pořád ještě zimním náladám. Nařikat doma za pecí, že nás tuhle bolí, támhle píchá, pomáhá tak leda rychlému stárnutí! Komu to aspoň trochu chodí a myslí, měl by se jednou za čas odpoutat od rodinného radiátoru.

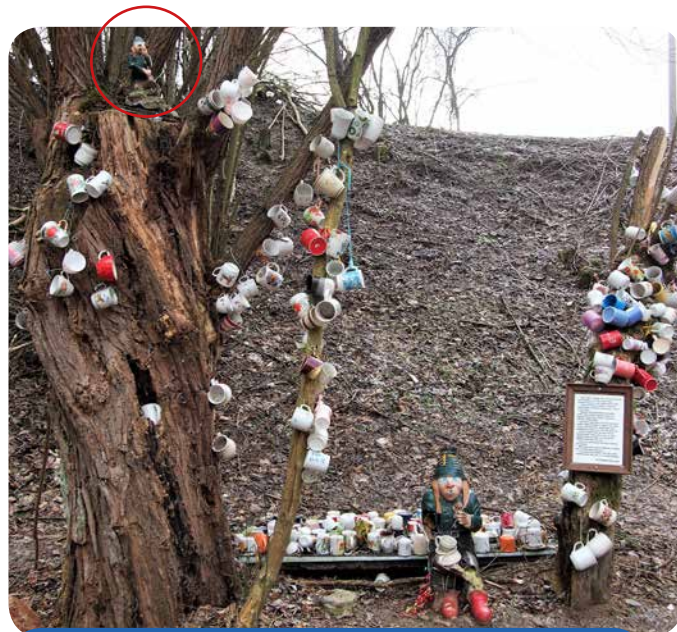
I když červená uhýbá k řece, uděláme si zacházku doleva po silnici k hřbitovnímu kostelíku sv. Ludmily. Za železnou bránou, polévání velkorysími paprsky putujícími sem ze Slunce sto padesát milionů kilometrů, spočineme na lavičce a oceňujeme ticho přímo luxusní... Takové ovzduší se určitě zamlouvá i nebožtíkům, natož těm, co zůstali nebo přišli po nich a mohou tu sedět a pít horký čaj z termosky jako my.

Vrátíme se k červené a ta nás prostřednictvím železného mostu, za doprovodu neméně luxusních pohledů do všech stran, bezpečně převede přes stříbropěnnou zlatonosnou Sázavu. Ta dala jméno území, jež nazýváme Posázaví, kterým se vine jako modrá stuha, zkrášlující tento kraj. A kdo řece dal jméno, víme to? Keltové jí říkali *sath-ava*, což znamená řeka tekoucí mezi borovými lesy. Jenže

Černé na bílém

Kdysi dávno se do téhle krajiny nastěhoval můj otec – vodník Třeb. V ještě nepojmenované vsi nad potokem si našel nevěstu, moji pozdější maminku, a já se brzy narodil. Když jsme s otcem, hodným vodníkem, chodili do vsi pomáhat lidem, volali: „Vida – Třeb a jeho syn!“ Jakmile otec odešel do vodnické penze, říkali mně Třebšyn. Pak už jen vyměnili tvrdé y za měkké i a pojmenovali po mně svou vesničku Třebšín.

Váš Třebšinek

O letošní zimě jsme zjistili, že v rodině u Vodníků rádlili novodobí barbaři. Malý Třebšinek raději utekl nahoru na vrbu, ale někdo na ty hříčky přece musí dohlížet, nemyšlete, jako by říkal „starý“

No snad to nebyli zavilí nekuřáci, kteří Třebšyni vyrazili fajfku z úst, jak to udělali panu nadlesnímu na etiketě pálenky Stará Myslivcečka, z níž tradičně bafal už od roku 1847? Spíš to vypadá na vandaly bez ohledu na jejich zlozvyky

Kdyby jen fajfku – i pravačku mu urvali a kdoví co ještě...

Však si taky zaslouží políťovat, projevit úctu k bývalému vodnickému řemeslu a krapet toho kamarádství!

Kamenný Přívoz

Všechny zmínky o vsi se už od čtrnáctého věku točí kolem vody, vždyť tu odjakživa byl přívoz přes řeku. Ani přívozský znak se neobejde bez loďky plující v vlnách, nebo nezbytnosti – šátku, jaký voraři nosovali frajersky uvázaný kolem krku...

V 19. století byla hlavní obživou práce ve zlatých dolech a plavení dříví. Přeslavný život vorařů-plavců ukončil právě Posázavský paciřák. V roce 1888 se tu narodil prozaik, dramatik, novinář, autor takzvaných lidových románů Jan Morávek, jehož díla situovaná do Posázaví byla ve své době velmi oblíbenou četbou (Plavci na Sázavě, Byl na Sázavě přívoz..., díla Skalní plemeno nebo Plavecký mariáš byla zfilmována a můžeme je v televizi čas od času vidět jako filmy pro pamětníky). Vesnice je pokládána za jedno z nejvýznamnějších rekreačních míst středočeského kraje.

Lesní ledopád je pokaždé vítáná podívaná

„Co myslíš, udrží mě to? Nějak to vřeze...“ Udrželo!

Slované ji pojmenovali *sad-jati*, tedy řeka „sázavá, usazující se, přinášejíci s sebou mnoho nánosů – písků a jílu“.

Málem se Žampach ztrácel v nedohlednu

Lenivé se valící Sázavu zrychlí nedaleký jez, který pozorujeme mezi stromy při silnici, jež s námi stoupá do Hostěradic. Když jsme tu před lety šli poprvé, snad oslepeni sluncem jsme „zakufrovali“, což se vám klidně může taky stát, a došli ke kapličce na návsi, jejíž zvon si co do vydatnosti nezadá s kostelním, když právě oznamoval prodejka doprava, ale červené značky nevidět! Však bude cestou, říkali jsme si, ale nebyla... Ted jsme měli stát u Sázavy my. Ale jedině co tu stojí, je kupa chat a cesta k řece žádná. Vrátili jsme se tedy zpět na silnici, až po chvíli zprava uhnuli na Rakousy s hospodou inzerující gulášovku za dvacku a smažený řízek za 82 korun. Ale to bývalo, dnes už bychom museli přitlačit na peněženku...

Od té doby, a tedy ani dnes, už se nikdy nevzdalujeme od červené, která se drží Sázavy jako klíště. Však by nám jinak ani nebylo dopřáno pokochat se uchvatným pohledem na železniční viadukt Žampach, po němž jsme „drandili“ před dvěma hodinami. Před námi je olše-dvojče a cedule na ní říká, že do Štěchovic budeme šlapat ještě sedm kilometrů. Obcházíme poslední chaty osady Úsvit a brzy se potkáme se zeleným značením.

Pak už se svěříme jen lesu a zakrátko zelenému značení, které nás přivede na modrou a k pohádkovému překvapení.

Vodnické intermezzo

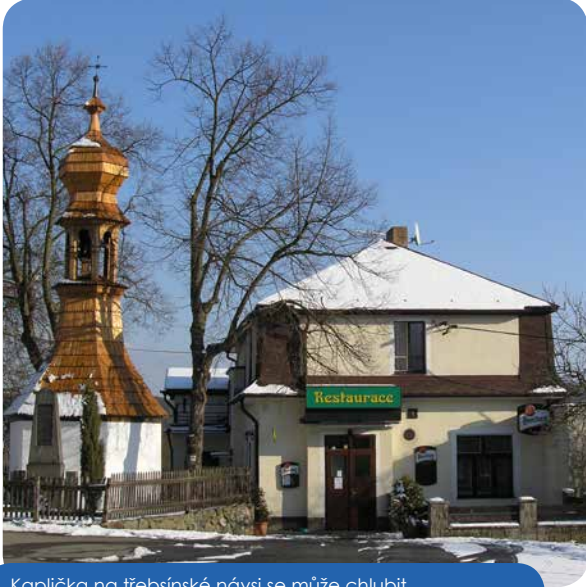
Je to k nevíře, ale i obyčejná lidová tvořivost – pojmenujeme-li tak hrůzové zastavení u dvou roztomilých hashrmanů na potoce – odolává času i hrubému vandalismu.

To bylo tak... (Ostatně čtěte vpravo nahoře.)

A tak si říkáme, že snad patříme k těm dobrým dušičkám, které v přírodě nic neničí, a až tudy budeme kráčet příště, určitě sem přinese nějaký náš hrníček. Vždyť Třeb se synem Třebsínkem je tu beztoho mají jen tak pro radost a pro parádu!

Cestou, jíž chodívali vodní mužíčci, staneme před kapličkou se zvoníčkovou na třebsínské návsi. Od Vltavy nás dělí tři kilometry stále po modré – třeba kus po silnici přes osadu Závist, zato s výhledy, které aby pohledal... Modrá s námi sejde na louku a do lesa špehyrky, jenže to už je labutí píseň našeho dnešního putování. Z oparu stoupajícího z řeky a už i ze stínu kopců vystupuje štěcho-

vická přehrada, významný objekt vltavské kaskády, i zátočina, která div že nedovolila domkům i výrobním halám dotknout se vod, zatím bez těch sázavských... Stačí přejít most a svěřit své lehce utmácené údy sedadlu prvního vytopeného autobusu, který nás ze štěchovického nádraží dopraví buď zpět do Davle, kde máme zaparkováno, nebo s ním popojedeme na Zbraslavské náměstí a tam už pohodlně chytíme třístaosmnáctku a jsme doma „jako na koni“.

Kaplička na třebsínské návsi se může chlubit neofélou a velice efektní šindelovou střechou

Vody pod štěchovickou přehradou se připravují na splynutí s těmi sázavskými, a to už za chvíli - před nedalekou Davlí

SVĚTLO VELIKONOC

Ať chceme nebo nechceme, našimi pradávými předky jsou pohané. To oni se zabývali jarním slunovratem, a tedy návratem světla, a uměli ho náležitě oslavit. Bujaré veselí umožňoval dluhší den a radost, že lidé budou moci odložit začouzené louče.

Šťastný byl a šťastný je i dnes ten, kdo spatřil světlo světa. Světlo jakožto vítěz nad tmou je každé ráno velebeno a coby nepopsaný list papíru před námi leží celý den... Každoročně prožíváme spolu s jarní přírodou mystérium znovuzrozeného života, které je také hlavním obsahem oslavy Velikonoc. Největší svátky křesťanů jsou spjaté s ukřižováním

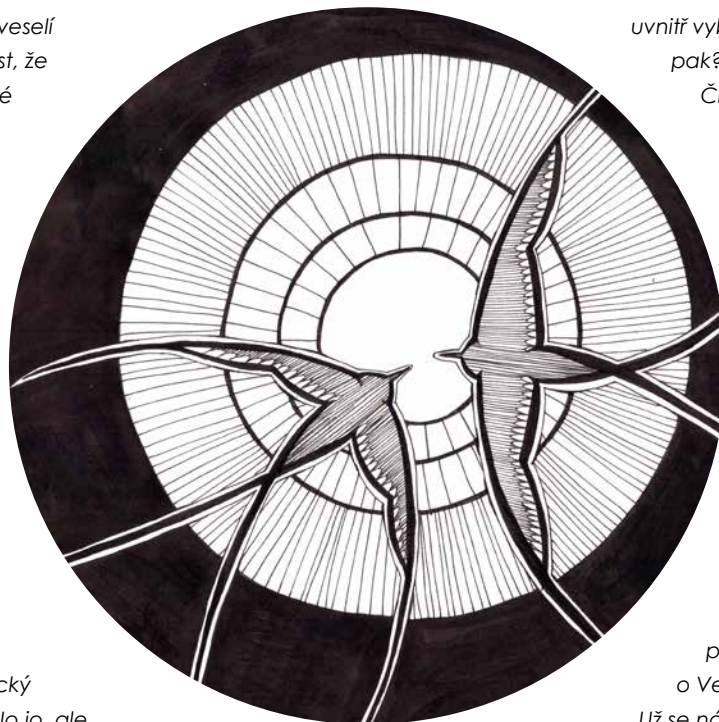
a se zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, pro kterého je symbolem rovněž světlo. A kdo by neznal onen biblický výkřik do pusté tmy: Budiž světlo! No jo, ale tohle fyzikálně zdůvodnitelné elektromagnetické záření schopné vzbudit zrakový vjem nebylo jen tak něco... Vlastně to byl zázrak. Stejný, jakým byl - a pro mnohé dodnes je - zázrak stvoření. Ale i pro ty, kteří uvěří spíš

na soukromé zázraky, světlo podporuje růst a tedy život!

Obvykle nám k tomu, abychom potmě trefili, bohatě stačí baterka. Ale co když se ty malé potvůrky uvnitř vybijou uprostřed vachrlaté cesty, co pak?

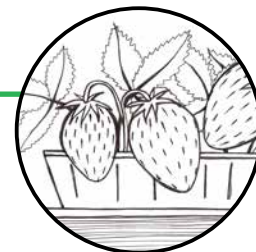
Člověk je nejen tvor přizpůsobivý, ale od přírody nabitý vírou v sebe sama. Tak proč by se nám mělo něco stát? A jestliže máme být světle i pro ty, kteří s námi kráčí životem, zkusme se zapálit pro dobrou věc. Anglický spisovatel Gilbert Keith Chesterton nás svého času ujistil, abychom neměli strach, že by taková světýlka v nás dokázala pohltit černočerná tma. Protože tma je jen nedostatek světla. A k našim, tedy člověčím světýlkům na prvním místě patří prachobyčejná slušnost, a to nejen o Velikonocích!

Už se nám v hlavě rozsvítilo?

Zdeněk Lebl

Ilustrace: Barbora Humhalová

KDYŽ ZÁŘÍ VELIKONOČNÍ RYTÍŘSKÁ HVĚZDA

Vlastně hvězdník (*Hippeastrum*), který přitahuje pozornost dvěma až pěti úchvatnými sametovými květy, nápadnými a elegantními, jež doslova rozzáří už tak barevné Velikonoce. Podle okvětních plátků uspořádaných do tvaru hvězdy dostala rostlina i svůj název *Hippeastrum* neboli „rytířská hvězda“. Ta bývá na dlouhém stonku bílá, červená, růžová či oranžová, nebo dvoubarevná.

Umíněná krasavice

S cibulí musíme zacházet podle jejího přání. Ve velkém květináči se cítí jako jediná tanečnice na sále! Proto musí být jen o něco větší, než je ona sama. Dokonce se k stěnám květníku, to když růstem zvětší svůj objem, tak jako leckterá žena ráda přitulí... Důležitější, ba nejdůležitější je takzvaná drenáž, při níž vystelíme dno nádoby drobnými kamínky a ty posypeme vrstvou písku. Teprve pak přijde propustný substrát: humózní zemina, znovu trochu písku, třebaš i ždíbec drnovky a na kousičky rozmělněný polystyren. Nemusíme se bát, není to žádná plíživá chemizace domácnosti.

Už asi víme, že když cibuli v nádobě příliš utopíme, nevykvetě nám ani zaboha! Tak jí vyhovme a nejméně z jedné třetiny ji nechme „čučet“ venku. Ale třeba i víc. To se jí fakt zamlouvá.

Kolik je to týdnů od přesazení – a vidíte: už kvete jako o závod...

Na parapetu s putujícím stínem si lebedí a nevadí jí střídající se teplota mezi 15 a zhruba 22 stupni Celsia. Jakmile květní stvol kousek vyraší, vydatněji zavlažíme a pak už ji umírněně zaléváme po celou dobu kvetení.

Kouzelné dvoukvěť

Je zajímavé pozorovat, jak se rostlina natahuje a naklání za nebeskou koulí, za sluníčkem. Musím se přiznat, že nám už poněkolkáté za sebou místo jednoho květního stvolu vyrostly hned dva. Ale hned ve dvou květináčích. Květ sice vydrží déle, když hvězdník přeneseme do chladna, jenže tam si ho zas tak neužijeme. A až vám nějaký chytrák bude vykládat, že kytky v dubnu odkvete, nevěřte mu! Záleží na tom, kdy jste ji přesadili, jaké má podmínky v bytě a jak s ní zacházíte. Nám v ložském parnu některé cibule kvetly od dubna do června a jiné klidáno přes léto.

Semena musí pryč!

Po odkvětu stvol odřízneme, protože semena, která by se vytvářela, by cibuli zbytečně vysilovala a zdržovala ji v tvorbě výživných látek potřebných pro zajištění života cibule v dalším roce. A jsme zase u toho: všeználcí radí, že rostlinu pak máme přestat zalévat a zelené listy nechat uschnout. Po více než třicetileté praxi můžu doporučit takové věci prostě nedělat. My doma nikdy nepřestaneme hvězdník úplně zalévat, vždy jednou týdně mu kalíšek vody uštedříme, takže listy – jak na které rostlině – víceméně zůstanou i přes Vánoce a dál. I tak cibule zatáhne.

Když přes léto či na podzim uvidíme, že už si naše rytířská hvězda nezakvete, i kdybychom ji prosili, cibuli vyjme, zbavíme starých kořenů, ty zbylé zakrátíme, a vysadíme ji do čerstvého substrátu. Ale děláme to nejdřív ob rok, někdy ji necháváme i tři, čtyři léta ve stejné „postýlce“, ve které se vždy narodí nové poupátko.

(zle)

Foto: Zdeněk Lebl

Na úsvitu jara už budoucí květ vystrkuje růžek...

Za dva týdny má nejmíň pět centimetrů a nezbytnou „nohu“

Za další týden až deset dní se neodbytně chystá kvést...

...což se mu brzy podaří dokonale!

V tomto jarním vydání zpravodaje otvíráme snad nejžhavější téma současnosti:

VODA A JAK S NÍ NAKLÁDAT.

Jestliže se vodní problematice budeme naplno věnovat v letním čísle, dopřejme si protentokrát „vodní“ odlehčení nejen z hlubin českých a moravských tradic, jež vodu dokázaly velebit vrchovatě, ale i takových, které se leckde u nás navzdory času svějí, a tím „zaplatpámbu“ přetrvávají!

NEJEN KRÁLOVNIČKY OTEVÍRAJÍ STUDÁNKY

Zdeněk Lebl

Foto: archiv

Kdyby se našinec tisíckrát vzpouzel, že „s něčím takovým, co zavání kadidlem“, nemá nic společného, nikdo a nic mu v našem zeměpánu neodpáře, že patří do křesťanského světa! Ale i ten se nechal inspirovat pohanskými časy s jejich neměnnými zvyky, obyčejí, opíjenými o zákonitosti přírody.

A právě jaro, v jehož náručí se po letošní „roztahané“ zimě ve stylu nahoru-dolů konečně necháme chlácholit, je pro starobylé tradice našich praprapráředků jako dělané. A otevírání studánek je tím symbolickým klíčem k otevírání celého jara.

Takový obřadní rituál ze všech sil vrozené víry středověkého člověka měl zahnat tu nejkrutější, snad i dábelskou moc tajuplných, snad až mystických sil pramáti Přírody.

Letnice (seslání Ducha svatého,

Boží hod svatodušní či svatodušní svátky)

Slaví se padesátý den po Velikonocích, letos tedy 9. června.

Svátek letnic pochází z židovského svátku týdnů (Šavu'ot).

Královna s májkou a králenkami se vydávají mezi stavení

Lesk půvabných královniček

Však taky mezi nejpoetičtější letnicové slavnosti leckde na venkově dodnes patří obchůzky mladých dívek řečených královničky a „naše“ studánkové otevírání. Kráčky, králenky, královničky – tak a podobně se říká družině děvčátek, která se o svatodušní neděli vydávají po vsi. Které stavení navštíví, tam se jistě bude dařit. Ale s prázdnýma rukama se to neodbyvalo. Březové nebo vrbové proutí, větvičky lípy, krušpánek (to je ale milé a mazlivé lidové jméno pro zimostřáz, že?) a barvínek, čili brčál – tak zrovna tyhle haluzky lidem měly přinést štěstí a ochránit dobytek před pohromou.

Živé proutky představují jarní přírodu a ti, co tu byli dlouho před námi, jimi zdobili, ale i chránili své přibytky už od pradávna. Třebas ratolest brčálu ochraňovala hospodářství před vším zlým. Březové proutí zase zabodávali do pole, aby si zajistili dobrou úrodu.

Královničky pokaždé mají proutky okrášlené červenou stuhou a posvěcené v kostele – tím se prohloubí jejich magická moc. Červená barva samozřejmě symbolizuje život. Vyšňořené jsou do krojů, jež se dědí tak, jak dívky odrůstají, a po zbytek roku odpočívají v truhle. Tedy ty kroje, nikoliv dívenky...

Jak je vidět, o letnicích 1910 vyráželi i králové na koních

Věneček mezi dětstvím a dospělostí

A co dotyčných se týče – ono nejde toliko o prosby za dobrou úrodu, jedná se i o jakýsi iniciační rituál plný zpěvu a tance, který nejstarší dívky vymaňuje z pout dětství a otevírá jim dveře do dospělosti. Od této chvíle se mohou cítit být zasvěceny. (Ach – jak naivně pro mnohé adeptky jarního křepčení dnes může působit takový obřad, byvše odkojeny nanejvýš liberálním plátkem pro...náctileté, typu donedávna všeoblíbeného „Bravička“, neřkuli internetem.)

Původně pohanský rituál pak v kostele dostane požehnání od církve. Dřívávejc – a leckde prý je tomu tak dosud – do chrámu přiváděl královničky obecní hasič, ve vsi vážená osoba.

Když rozběřesk přivítá svatodušní neděli, královničky se vydají mezi chalupy. Co by to bylo za královnu – ta je reprezentuje jako jejich nejvyšší autorita – kdyby jí na hlavě chyběla bohatě nazdobená koruna. Podle tradice jí družina pro svou paní vyráběla ze zelených větviček a pestrého lučního kvítí.

(Přidejme doušku, že mnohé z původních kvítků od dob dřívějších královniček se vlivem civilizačních nešvarů dostaly na stránky Bílé knihy vyhybných druhů – zkrátka vzaly za své... Nahradily je, ostatně jako řadu jiných věcí – umělé květiny. Ty však mají tu výhodu, že nevadnou a věrně mohou královničky provázet až do důchodu...) Hlavy ostatních královniček zdobí jednoduché věnečky z kopretin nebo pampelišek. Vše to zobrazuje jarní přírodu a skladba květů proto může být pokaždé jiná, protože svatodušní svátky jsou pohyblivé a královničky vyrážejí na svou „pouť“ mezi 10. květnem a 13. červnem.

Králenským (ano – je to česky správně) krojům vévodí bílá barva a k tomu červený doplněk, třeba květ připnutý na stuhu, věneček zdobí celou družinu. Ale pozor – jenom čisté dívky mají právo nasazovat si tento symbol panenské nevinnosti – jakmile dívka o svou nevinnost přijde, věneček musí z hlavy pryč, aby bylo místo pro čepec.

(Věru, že to muselo být sousto pro obecní drbny, když tím, že dotyčné holčiny loňský věneček hbitě vyčenžovaly za onačejší pokrývku hlavy, vytroubily do celé vesnice, že už nejsou panny, vidíte?)

Historicky se toho mnoho nezměnilo – až na ty barevné fotografie

Křesťanská cenzura byla neúprosná

Prapůvod královniček sahá do nejzazších časů pohanství, bujarého slavení jara, uctívání slunce a vody – to jen abychom věděli, že nemáme v našem slovníku jen škaredé označení kohosi, že kleje jako

pohan.

Ale my jsme si ještě neřekli, že celou družinu vede král, onehdy symbolizující praslovanského boha Svarožice – toho lidé spojovali s úrodou a uctíván byl zejména v období slunovratu. Královna zase představuje Vesnu, bohyni jara, zahánějící zimu, která přináší vrchovatou náruč sluníčka, řůru zeleně i ňuši kvítí.

Pohanské uctívání příchodu jara se křesťanské církvi – stejně jako dlouhá řada zvyků, obyčejů, často rozpustilých a mnohdy tajemných až čarodějných oslav – dvakrát nelíbilo a všemožně se snažila všechno nebožské počínání vymýtit, vyhladit z myslí současníků. Řekněme si to takhle: zaplatpánbůh se jí to nepodařilo!

Ale poslechněme si, co na to Kosmas ve své kronice: „Těž i pověrečné zvyky, které vesničané, ještě napolo pohané, uchovávali v úterý nebo ve středu o letnicích tím, že přinášeli dary, u studánek zabíjeli oběti a zlým duchům obětovali, tyto ohavnosti a jiné bezbožné výmysly vyplenil ten dobrý kníže Břetislav, aby se již v budoucně nedály v lidu Božím.“ Jinak řečeno: hezky po křesťansku jim utnout ruku, ještě lépe obě, vypálit oči, vykleštit, na hranici s nimi...

Už jste to slyšeli: koláčnice, vaječnice?

A přitom i staropohanská obchůzka královniček byla a je oslavou znovuzrození, nevinnosti a mládí. Proto se – tehdy jako dnes – užžne mladá břízka, která se v čele průvodu nese vesnicí.

Tradice královniček se před lety dostala i na poštovní známku

Májek, májíček nebo taky létěčko, takhle poeticky se říká zelenému stromku, který nese král v čele průvodu. Už od Vánoc dívky sbírají výdumky, což jsou vyfouklá vajíčka nebo prázdné hlemýžďí ulity či jiné symboly jara a plodnosti, navlékají je na niť a májíčky s nimi zdobí. V průvodu jdou i dívky takřkajíc se zvláštním posláním – prosebnice a darovnice. Darovnice mají v košíčku požehnané ratolesti a to rozdávají hospodářům, zatímco prosebnice naopak do košíčků vybírají drobné dárky pro královnu a její družinu. Nejmladší jsou koláčnice, starší vaječnice, ale jen nejstarší mužů mohou přijímat i peníze. Jak dary utěšeně přibývají, průvod se zastaví uprostřed vsi, kde král s královnou tančí, družina zpívá a rovněž tancuje a všichni se radují. Jak jinak?

A večer to roztočíme už bez královniček...

Obsahem královských písní a celého toho jarního mumraje jsou příběhy krále a královny nebo motivy jara. Málokdy se v lidové tvorbě spojené s královničkami setkáme s náboženskými motivy.

Královna je nejdůležitější postavou celého průvodu – to ona symbolizuje tajemství dívčího půvabu ve věku dospívání. Nezpívá, nevybírá dary, ani za ně neděkuje, zato má jediný úkol – být líbezná, skromná a tichá. Nakonec svou korunu předá nejvyšší a nejvyspělejší dívce z celé družiny, jež bude za královnu přistříti rok. Košíčky darovnic jsou prázdné, ratolesti rozdány, průvod královniček končí. Stejně pomyslně končí pomyslné mládí krále a královny, kteří předají vládu nastupující generaci a napřesrok budou sledovat průvod už jenom jako diváci...

Zatímco řadu studánek zasypal čas, některé se dočkaly zaslužené pozornosti

Ale věřte, že to zdaleka není všechno – den královniček totiž končí večerní zábavou s muzikou, když iniciativu přejímají dospělí a u jednoho oroseného džbánku piva, bez uzardění přečasto „pokřtěného“ nějakou tou štamprlí pálenky, navazují nebo utužují sousedské vztahy.

Voda uzamčená na tři západy

Nevinné mladé dívky však mívaly v době letnic ještě další důležité poslání – čistily a dřevěným klíčkem, vlastně studánkovým klíčem,

Tancovala v lese vila

Tancovala v lese vila, prsten v trávu upustila, divenka se pro něj shýbla, ale prsten neuzdvihla.

Chvilí nad ním smutně stála, slzy do něj vyplakala, a kam slzu upustila, studánka se zatřpytila.

otvíraly studánky.

Někde to byla práce královniček, s nimiž jsme se právě rozloučili, jinde šlo o samostatnou tradici. Už dávní Slované uctívali vodu jako důležitý zdroj života. Každý rok na jaře jí přinášeli obětiny, neboť byli přesvědčeni, že posílí přírodu a ta propukne v plné síle.

S příchodem křesťanství studánky získaly ještě další význam – lidé věřili, že symbolizují uplakané oči Panny Marie po ukřižování Ježíše Krista. Proto jejich čištěním byly pověřeny nevinné dívky, vždyť kdokoliv nečistý by mohl do studánky přinést hřích a pohoršit P. Marii. Voda se také dostala do lidových pranostik a úsloví: *hluboká jako studna, divoká jako řeka* nebo *třeba tichá voda břehy mele*.

Dívky, které sedávaly u potoka a myslely na mládence, si z vody udělaly i věštyni, aby zjistily, kdy toho svého štramáka potkají a jaká je čeká budoucnost – pouštěly po vodě věnečky z kvítí. Jestliže se zasekl ve víru nebo roztrhl o kámen, nečekalo dívku nic dobrého. A když fajnově proplul proudem, mohla si dotyčná být jistá, že ji čeká spokojený život s nějakým švarným (*dnes bychom řekli spíš movitým*) hochem.

Studánky coby symbol ženské energie

Poblíž studánek stávaly pohanské svatyně, však také dodnes jako tiší svědci minulosti působí rozvalené kameny v okolí. Mezi nimi dlí zasuté legendy o zjeveních anděla, ale i nezbedného čerta. Když najdeme u studánky zlatou korunku, nedotýkejme se jí a mazejme pryč! Jde totiž o majetek hadího prince, který se sem přišel vykoupat a my bychom ho nestoudně rušili. Tenhle had je odpradávná symbolem životní energie, tedy hadí síly a „tajnosti těla“.

Magická moc studánkové vody

Lidé věřili, že když vyčistí opuštěnou studánku, přivolají na sebe štěstí, neboť jen čistá a průzračná voda má léčivou sílu. Voda z právě vyčištěné studánky měla magickou moc, takže ji často nosili na pole, aby ho očistila a dodala půdě sílu k dobré úrodě. A dívky zpívaly: *Zažeň smetí ze studánky, zažeň smetí jarní vánku, ať se třpytí voda čistá, ať se třpytí na dně džbánku.*

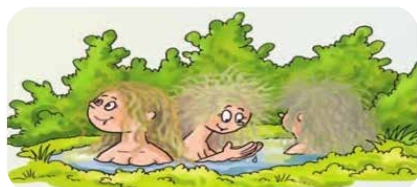
A tady bychom aktuálně mohli doplnit: ...a dones ho do krajské hygienické stanice, ať víš, kolik je v ní dusičnanů coby důsledek umělého hnojení, nakládání s organickými odpady převážně ze zemědělských chovů hospodářských zvířat a změny ve využívání půdy. Protože – milé děvče - sloučeniny dusíku pronikají do podzemních vod nejčastěji průsakem z přehnojené půdy nebo z nechtěného vsakování odpadních vod z netěsných žump a kanalizací. Do povrchových vod se mohou sloučeniny dusíku dostávat splachy z uměle hnojených nebo kejdovaných polí a luk i následkem silných dešťů! A víš, děvchenko, že vyšší koncentrace dusičnanů v pitné vodě mohou působit závažné zdravotní problémy? Dusičnany se v zažívacím traktu přeměňují na dusitaný, které se podílejí na vzniku methemoglobinu, a tím na poruše přenosu kyslíku krví. **Nejcitlivější částí populace jsou v této souvislosti kojenci do 3 měsíců věku krmení umělou výživou, vzhledem k riziku vzniku kojenecké methemoglobinémie.**

Dalšími citlivými skupinami jsou však i těhotné ženy a lidé s poruchami metabolismu. Reakcí dusitanů v žaludku s některými součástmi potravy mohou vznikat rakovinotvorné nitrosaminy.

Někdy se vodou ze studánek kropil i les, aby si do příštího roku zachoval hojnost plodů i hub a svou sílu. Kropíval se taky chlív, aby dobytek nepříšel k úhoně.

Jinak to ani nemůže být – ke studánkám se rovněž váže velká spousta pověr. Například od bolesti zubů si člověk mohl pomoci tak, že poklekl u pramene, pětkrát se pomodlil a pětkrát si přejel hřebenem vlasů.

Co si přejížděli plešatí hospodáři, se bohužel nikde nedočteme...

Vodní víly ani rusalky si vzít nenecháme!

Ve všech pohádkách a pověstech vládou vodním pramenům víly, rusalky a vodní žínky. Z pokolení na pokolení si lidé předávají historky o vodopánenkách, kterým se říká *bílé paní*. Ve vodě mají vystavěné průzračné křišťálové paláce, ke kterým vedou cesty vysypané stříbrným a zlatým pískem. Možná právě proto už naši slovanští

prapředci přinášeli studánkám obětiny v podobě jarních ratolestí, čerstvých lístků nebo květů, které měly ještě znásobit moc vody. Ta pak zajišťovala dobrou úrodu a posílení země.

A je to tu zase: vílám, rusalkám i vodním žínkám, které pluly na básnické vlně, těmto líbezným

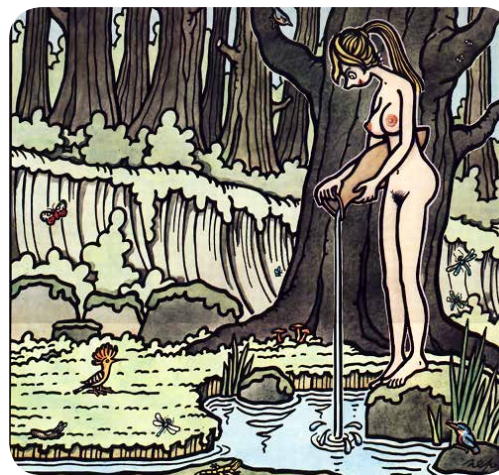
bytostem z vánku, průzračného světla a ženských způsobů a tvarů, křesťanský svět bez milosti odebral veškerou moc a svěřil ji do opatrování Panence Marii, svatě Anně a svatému Janu Křtiteli. Náboženství ovládlo mysl nanejvýš prostých venkovanů a ti ve víře v nadpřirozeno u mnoha léčivých – pohřichu, jak dokázaly fyzikální i chemické rozborů, vesměs i neléčivých pramenů, vystavěli boží muka, kapličky i větší kaple.

Kdo ví – možná se dnes u pramenů oddávají modlitbám místo rituálních zaříkávaček, ale víra v léčivou sílu vody zůstává ve smyslu přesvědčení *věř a víra tvá tě uzdraví*, po celá staletí neměnná...

Proto taky voda hraje důležitou roli v pověstech a bájích snad všech národů na světě! V některých voděnka oživuje, po jiné se chodí jako by se nechumelilo, někde se pod vodou dokonce i mluví...

A takových zázraků by se našlo v každém koutě, co jich na Zeměkouli máme...

Ale ten úplně největší zázrak je ukrytý v našich vodovodních kohoutcích. Nevěříte? Vždyť stačí jen otočit a máme plný džbán průzračné, křišťálové čisté vody, bezúhonné a ryzí tekutiny, do níž vložily svůj pohádkový úděl staré a dobré víly a rusalky a vodní žínky, které nad námi ustavičně bdí.

Takhle to s vílami uměl jediné kreslíř NEPRAKTA

Studánky a prameny odedávna lákají básníky a spisovatele

Kolik jen máme svědectví o jejich přetichých rozjímáních strávených u studánek i pramenů, ať už to byla nezkrotná inspirace nebo jen chvíle mimo čas a prostor, minuty, ba hodiny soustředěného „nicnedělání“, pokoje, spočinutí.

Už malé děti se učí Sládkovy verše, který znal

*křišťálovou studánku,
kde nehlubší je les,
tam roste tmavé kapradí
a vůkol rudý vřes...*

Oblíbená studánka básníka Fráni Šrámka byla ROUBENKA v údolí Plákanu.

*Co jsem se tam lidí nastál!
Z lesní louky houkal chrástal,
abych šel dál od krámu,
že tu krásu křehotinku
okouněním polámu.
Nepolámu, já už vím,
jak zacházet s tajemstvím.*

Tajemství studánek, ale i pramenů, které svým odvěkým mlčením i darem života vzbuzují věčné otázky, úctu a lásku, nepřestává vzrušovat i lákat. Ale v tajemství je i naděje ve chvíli úzkosti (*že nám kdosi kalí vodu...*), doušek čistoty (*ve světě těch, kteří oči mají méně respektu k ostatním, tím jsou drzejší*).

I o tom píše Jan Skácel, oslovující studánku v převysokém lese a prosící za básníka,

*až svoji píseň neunese
a k tobě přijde sám a sám
unavený a ustaraný,
dovol mu napít se z dlaní,
ukaž mu cestu k nám.*

Tajemství a mlčenlivá krása studánkové vody, i té v prameni, nás bude lákat tak dlouho, dokud lidská lhostejnost nepřeváží úctu k nejcennějšímu daru čisté přírody, v níž – řečeno s Vladimírem Holanem –

kdo pít chce, musí pokleknout...

(zle)

24.05.19

Dáte se do zpěvu jako v tu

NOC

kdy se zasvěcuje svátek.

NOC KOSTELŮ

V pátek 24. května proběhne v celé republice již tradiční **Noc kostelů**. Nápad otevřít dveře kostelů pro širokou veřejnost, nebo jen pro náhodně kolemjdoucí se zrodil ve Vídni. První „noc“ se tam konala v roce 2005 a během pár let se rozšířila do celého Rakouska. V roce 2009 překročila hranice a konala se poprvé v České republice. Postupně se rozšiřuje i do dalších evropských zemí.

Noc kostelů se v České republice těší velkému zájmu veřejnosti. Každý rok je evidováno asi 450 tisíc vstupů do přibližně 1 400 kostelů a modliteben všech církví. Návštěvníci využívají především možnosti navštívit jinak nepřístupné prostory, ale oceňují také možnost nahlédnutí do života jednotlivých společenství nebo neformálních popovídání i setkání s duchovními. Některé kostely nabízejí kromě vstupu i bohatý program (přednášky, koncerty, výstavy, aj.).

I v Lišnici zaznamenáváme o Noc kostelů vzrůstající zájem. V loňském roce navštívilo kostel 300 návštěvníků. **Letos bude lišnický kostel Všech svatých otevřen od 17 do 20 hodin. Od 17 hodin vystoupí již tradičně děti z lišnické školy a školky, poté bude volný program s možností prohlédnout si kostel, popovídat si, zazpívat si, přečíst si něco z bible, nebo jen tak posedět a pomodlit se.** Věříme, že si opět zájemci z blízka i daleka najdou cestu kolem a vstoupí dovnitř.

Lišnický kostel bývá normálně otevřen jen o nedělích při mši svaté od 10:30 hodin. Chystáme však instalaci mříže, která by umožnila mít otevřené dveře i v jiné dny a dát tak možnost kolemjdoucím či kolemjdoucím nahlédnout a pomodlit se.

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Veterinární ordinace

MVDr. Irena Luxová

NOVÉ ORDINAČNÍ HODINY OD ŘÍJNA 2018

po	9-12	15-19
út	9-12	15-19
st	9-12	15-19
čt	9-12	15-19
pá	9-12	15-18
so	9-12	—
ne	—	15-18

- provádíme komplexní vyšetření krve přímo v ordinaci na počkání
- ultrazvuk, rentgen
- operační sál s inhalační anestezí
- tým zkušených lékařů a sestřiček
- těšíme se na Vás a Vaše čtyřnohé přátele

Ošetřujeme psy, kočky, drobné savce, prevence, specializované úkony, chirurgické zákroky

Adresa: Náměstí F. X. Svobody 41, Mníšek pod Brdy
telefon: +420 737 135 426
www.vetmnisek.cz, luxova@vetmnisek.cz

BETON ČISOVICE

PŘIJME Řidiče skupiny C (nákladní automobil)

Rozvoz čersvého betonu po okolí
Platný profesní průkaz a karta řidiče výhodou
Případně pomůžeme s jeho získáním
Slušné platové ohodnocení
Nástup od května 2019

email: proteko@email.cz
tel: 602 875 531
www.betoncisovice.cz

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti

Jaroslav Pýcha

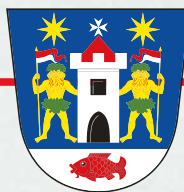
722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:
Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou

jaroslav.pycha@re-max.cz

**15. června 2019
se uskuteční**

2. ročník Pochodu PÍČÍN - ŘITKA

Putováním brdskými hvozdy vás srdečně zvou pořadatelé!

Momentky z loňského roku

Foto: Zdeněk Lebl

pica-ritka.cz

EXIT D4 MNÍŠEK POD BRDY • Pražská 1594 • vedle Benziny

SERVIS

**DĚTSKÁ
CYKLISTIKA**

**Více než
200 kol
skladem**

**JÍZDNÍ KOLA
ELEKTROKOLA**

**CYKLO
OBLEČENÍ
A DOPLŇKY**

„CYKLISTŮM PRO RADOST ...“

Skladové vozy Srba Servis

› auto.srba.cz

- nové i zánovní vozy
- jasný původ s jasnou zárukou
- výhodné ceny

Srba®
SERVIS
ZALOŽENO 1991